

Bouisson samo tri dni predsednik.

Mesečna naročnina
20 Din, za inozem-
stvo 35 Din. Ured-
ništvo: Ljubljana,
Gregorčičeva ul. 23.
Tel.: 2566, int. 3069

GLAS NARODA

Uprava: Gajeva 1.
Telefon 3855. - Ček.
račun: Ljubljana
št. 14.614. Oglasi po
ceniku. Pri večkrat-
nih objavah popust

Današnja številka vsebuje:

Nekateri vzroki brezbrizja za
politiko
Požar pri Kranju
Jugoslov. Sokolstvo v Sofiji
Poročilo Zveze hranilnic kra-
ljevine Jugoslavije

Št. 41

Izhaja dnevno razen ponedeljka
in dneva po prazniku

V Ljubljani v sredo, dne 5. junija 1935

Rokopisov ne vračamo

Leto I

Nekateri vzroki brezbrizja za politiko

Politika predstavlja v eno roko določena načela o ureditvi in organizaciji človeške družbe, v drugo roko pa boj za moč, ki naj načela prevede v življenje. Slovensko ljudstvo je dokaj pozno nastopilo kot političen činitelj. Ko pa je nastopilo, je zašlo v tokove, ki so mu že splošno odvzeli svobodo v mišljenju in naravno tudi svobodo v odločevanju. Slovenska politika se je vodila skoraj izključno kot čustvena stvar.

Ta čustvenost še danes preveča pretežen del naroda. Tudi ni velike razlike v tej temeljni potezi med izobraženstvom in preprostim ljudstvom, kar ima za posledico znatno vztrajnost celote pri ohranjanju starega in odbijanju novega.

Ljudstvo in razumništvo hodita vstric in se ne moreta prav približati življenjskim nujnostim tako, kakor bi bilo treba. Če ne bi bilo izročila v prevladajoči čustvenosti, bi narod vsako vprašanje reševal realneje, bi bil na višji stopnji razvoja.

V dobi posameznika so prav temeljite izpremembe, ki bi predručile vso njegovo duševnost, zelo redke. Nič manj redke so redke v življenju mase. Pri enem in drugem so potrebni prevratni razlogi, če naj se življenje usmeri v resnično drugačen pravec.

Mislimo, da zadenemo bistvo, ako trdimo, da slovensko ljudstvo kljub novim, res tehničnim in temeljnim spremembam, ni izgubilo dosti svojih posebnosti. Globokih razlogov za predručenje čustvenosti ni še doživelo, ne dojelo; v političnih opredelitvah pa zahteve razuma še nikoli niso prevladovali.

Zadnja leta našega političnega življenja je vodilo načelo narodnega in državnega edinstva. Niti avtentične razlage tega se niso vselej krile. Vsako novo pojmovanje, ki ne najde pripravljenih čustvenih tal, pa rabi silno mnogo časa, da se ustanovi, da pride v navado.

Načelo edinstva je v prvi vrsti razumsko načelo. Gotovo so bili razlogi naše vnanje politike merodajni, da smo to načelo morali zagovarjati tudi kot prvenstven cilj notranje politike. Toda naša notranja politika se ne more pohvaliti, da bi bila v resnici mnogo storila, da to načelo postane last narodnih mas. Na eni strani smo videli neprestano poudarjanje in podčrtavanje narodnostnega vodila. Na drugi strani smo doživljali vsak dan hujše prilike za duha in telo. Ljudstvo ni moglo in ne more razumeti, da prihaja vzporedno s prevladovanjem neke zamisli njegovo življensko vprašanje v vse večje težave.

Stara čustvenost je bila vezana na spomine, ki so tudi takratne gospodarske razmere kazali v prijaznejšem okolju. Nova čustvenost se ne more vsidrati ob narodnosti zamisli, ko istočasno nastopa občutek pomanjkanja kruha, ki se za jeda že čisto v mozeg vsakogar, a mu rečeno načelo ne more blizu, pa si vendar privedlje prvenstvo.

Če ljudsko mišljenje ali čustvovanje v svoji vztrajnosti nekih navad ne more ali ne mara nadomestiti z drugimi, dela to, ker nove niso kos starim.

Res da čestokrat v političnih odločitvah ljudstva ne vladajo postavne razuma; vendar trajno slabo delo sili vsakogar k premišljevanju, ali naj komu še zaupa oblast, ali naj še sprejema njegova načela, če jih ne zna izpolnjevati in ne ravnati z oblastjo.

Ravno sedanje prilike pa nam kažejo, kako ljudstvo vaga, komu naj da poobla-

Druga seja Narodne skupščine

Volitev članov verifikacijskega odbora — V odboru je poslanec Milan Mravlje, med namestniki so štirje Slovenci

Beograd, 4. junija b. Danes ob pol 11. uri dopoldne je bil pod predsedstvom starostnega predsednika narodnega poslanca Stevana Jankovića otvorjena druga seja novo izvoljenega parlamenta, na kateri je bilo izvoljenih 21 članov verifikacijskega odbora. Poslanska zbornica je bila polna narodnih poslancev. Pred sejo se je opazila velika živahnost. Poslanci so se sestajali v večjih in manjših skupinah in se razgovarjali o bodočem skupščinskem delu in ugibali o kandidatih, ki naj bi zavzeli častna mesta v bodoči Narodni skupščini. Nadalje je bilo mnogo naroda, ki je čakal tu tega in onega poslanca, ki je šel v poslopje in njegovega priporočila, da bi dobil vstopnico za današnjo sejo.

Točno ob pol 11. je vstopil v dvorano g. Bogoljub Jevtić, za njim pa vsi člani kraljevske vlade razen ministra dr. Milana Stojadinovića ter ministra vojske in morarice Pera Živkovića. Predsednik Stevan Janković je takoj nato otvoril drugo sejo Narodne skupščine in prešel na dnevni red: Volitev članov verifikacijskega odbora. Ker je bila predlagana samo ena lista od strani kluba g. Bogoljuba Jevtića, so bili per acclamationem izvoljeni sledeči narodni poslanci: Dragiša Cvetković, Ilija Mihajlović, Vojislav Lazić, Ugrin Joksimović, Drago Dimitrijević, Jevrem Tomić, Bora Djurović, Miloš Rašević, Nikola Zuber, Svetolik Stanković, Franjo Markić, Todor Lazarević, Mustafa Sembolić, dr. Ivan Juriša, dr. Milenko Marković, dr. Janko Jancić, dr. Ivan Janković, Milan Mravlje, dr. Vekoslav Miletić in dr. Voja Simović. Izvoljenih je bilo prav toliko namestnikov, med katerimi tudi sledeči poslanci: dr. Ivan Lovrenčić, dr. Jure Koce, dr. Andrej Veble, dr. Fran Semrov.

Po izvolitvi verifikacijskega odbora je starostni predsednik Stevan Janković zaključil sejo in izjavil, da bo prihodnjo sejo sklical predsednik verifikacijskega odbora pismeno.

Prva seja verifikacijskega odbora

Beograd, 4. junija b. Danes takoj po skupščinski seji je bila seja novoizvoljenega verifikacijskega odbora. Odbor šteje 21 članov. Na prvi seji se je odbor konstituiral takole: Za predsednika je bil izvoljen bivši minister Dragiša Cvetković, za podpredsednika dr. Janko Baričević, za tajnika dr. Ivan Jancić, za poročevalca v odboru pa Todor Lazarević in dr. Vekoslav Miletić. Prihodnjo sejo Narodne skupščine bo v smislu poslovnika Narodne skupščine sklical predsednik verifikacijskega odbora, ki bo tudi predsedoval vsem skupščinskim sejam do izvolitve novega predsedništva Narodne skupščine. Verifikacijski odbor bo na svoji seji pregledal celotni volilni material in poročilo državnega odbora, ki je bilo včeraj predloženo Narodni skupščini. Verifikacijski odbor, čeprav ima za svoje delo v Narodni skupščini določenih 7 dni, bo že v nekaj dneh končal svoj posel, nakar bo takoj sklicana plenarna seja z dnevnim redom: poročilo verifikacijskega odbora. Prihodnja seja verifikacijskega odbora bo jutri 5. junija ob 9. dopoldne.

stilo. Posledica tega vaganja je majhnost zanimanja za stvari, ki se tičejo vseh. Ta nujnost zanimanja pa nima izvora le v presekranju prejšnjega čustvovanja in neuspevanju novega, temveč tudi v tem, ker prav vsakdo dvomi. Čas šestih let so mnogi izgubljali v tem, da so obljubljali, a si obljub niti skušali niso zapomniti. Tako je ljudstvo izgubilo vero in ne verjame nikomur več. Zanimanje za politična načela in boj za oblast bo po-

Važni sklepi krožka slovenskih poslancev

Beograd, 4. junija b. Danes dopoldne pred sejo parlamenta je bil sestanek krožka poslancev iz Dravske banovine v klubu gospodarskega odseka. Sestanku so prisostvovali vsi poslanci izvoljeni na Jevtićevi listi. Predsedoval je bivši minister Ivan Mohorić. Na sestanku se je v glavnem razpravljalo o organizaciji bodočega dela v smislu smernic, ki jih je začrtal na petkovem sestanku v Ljubljani minister dr. Drago Marušić. Ustanovili so se tudi razni odseki, ki jim je naloga pripraviti pogoje za skupno delo. Med temi odseki so gospodarsko-socialni, personalni in zunanje-politični. Izvoljeni so bili dr. Drago Marušić, dr. Novačan, dr. Klar, dr. Fux, Ivan Prekoršek, Karl Doberšek, Ivan Janžeković in Avgust Lukačič. Sklenilo se je, da odpošljejo posebno deputacijo na prometnega ministra Vujića in k ministru za šume in rudnike Svetislavu Popoviću glede reorganizacije državnih dobav premoga. To delegacijo, ki bo tekom današnjega in jutrišnjega dneva obiskala ministra, predstavljajo poslanec Milan Mravlje, dr. Ivan Lovrenčić, dr. Novačan in Rudolf Plesković. Dalje bo iznesla ministru težko stanje, v katerem se nahaja naše rudarstvo v Dravski banovini. Prosili bodo, da se preosnuje docela dobavljanje

premoga od strani države, in določi kontingent odkupa premoga na rudnike Dravske banovine, s čemur bo v mnogočem olajšan položaj rudarskega delavstva. Dalje se je sklenilo, da bo posebna delegacija obiskala tudi prosvetnega ministra Stevana Čirića in ga naprosila, da se ukinejo oni odloki, s katerimi je bilo onemogočeno dijakom, da bi se vozili v šolo, če je njih bivališče oddaljeno več kakor 20 km.

Beograd, 4. junija b. Na drugem sestanku poslancev Jevtićeve liste so se določile kandidature za verifikacijski odbor. Predsednik kluba g. Jevtić je referiral zbranim poslancem o sklepih opozicije, ki je sklenila da ne sodeluje pri skupščinskem delu. Prihodnji sestanek poslancev Jevtićevega kluba bo v sredo 5. junija ob 17. uri. Do danes se je v klub vpisalo že okrog 270 poslancev.

Važno za sokolska, gasilska in druga društva

Beograd, 4. junija b. Oseba deputacija poslancev iz Dravske banovine je danes izposlovala pri kmetijskemu ministrstvu, da se bo odslej ugodilo raznim prošnjam sokolskih, gasilskih in ostalih društev za dovolitev srečolova, loterije in sličnih prireditvev. Vse prošnje za prireditvev tombole, se bodo pa odklonile. Zato opozarjamo društva, da svoje prošnje formulirajo v zgoraj označenem smislu.

Napetost med Italijo in Abesinijo čedalje večja

Novi transporti

RIM, 4. junija. AA. Iz Genove in Napolija sta zopet krenila v Vzhodno Afriko dva nova velika parnika. S parnikom »Nazario Sauro« je odpotovalo tisoč topničarjev, 70 podoficirjev in 54 oficirjev. Z drugim parnikom pa je odpotovalo 600 vojakov.

In še en parnik na potu

PARIZ, 4. junija. AA. Iz Napolija poročajo, da je odplul v Vzhodno Afriko parnik »Celiosa« z oficirji in oddelkom črnih sraje ter z vojnim gradivom.

Malaria bogato žanje...

PARIZ, 4. junija. Havas poroča iz Rima: Po uradnem poročilu se je vrnilo iz Vzhodne Afrike 329 delavcev, ki so oboleli večinoma na malariji.

Komunike o zadnjem incidentu

Rim, 4. junija. Agencija Stefani je objavila uradni komunike o najnovejšem incidentu na italijansko-abesinski meji v Vzhodni Afriki. Komunike se glasi:

Skupina oboroženih Abesincev je napadla 31. maja predstražo domačinov na italijanskem ozemlju v pokrajini Dankalija. 30 domačinov, ki so bili v italijanski službi, je bilo ubitih.

Napadalcii so odvedli 2000 glav živine. Italijanski vojaški poveljnik v tem kraju je izdal potrebne ukrepe za varnost. Istočasno je skušala skupina 20 oboroženih Abesincev prekratičiti mejo v bližini Mustahile in vdreti v Somalijo. Ko je opazila italijanski oddelček domačinov, je začela nanj streljati, nakar so tudi italijanske čete odgovorile z ognjem. Napadalcii so imeli znatne izgube.

Težka atmosfera pred sestankom arbitražne komisije v Milanu

Rim, 4. junija. Agencija Stefani poroča: Po poročilu »Giornala d'Italia« se sestane italijan-

ske-francosko-ameriška razsodišna komisija, ki naj na podlagi člena 5. italijansko-abesinskega sporazuma iz leta 1928. prouči incident pri Ualualu, v četrtek 6. junija v Milanu.

List odklanja očitek »Timesa«, češ da pisava italijanskega časopisja ni združljiva z dejstvom, (Nadaljevanje na 2. strani.)

Vremenska napoved

Dunaj: Hitre spremembe vremena, prehodne motnje z nevihtami, sicer precej jasno, v severnih Alpah ten.

Novi Sad: Deloma oblačno vreme, mestoma mogoče nevihte z nalivi, tam bo nekoliko padla temperatura na severni polovici države. Solnce vzhaja ob 3.53 in zahaja ob 19.20.

Zahvala volilcem

Razvoj dogodkov v Celju in razvoj žurnalistične polemike, zlasti pa dejstvo, da se na izredno neokusen način atakira oseba, ki so sodelovali pri volitvah dne 5. maja 1935 na moji strani, me je pripravilo do tega, da javno izražam zahvalo svojim volilcem.

Vsi, ki poznamo položaj v Celju in okolici, se zavedamo, da v tej volilni borbi ni šlo za vprašanje osebe, temveč se je bila izredno ostra borba za to, da se prelomi železni obroč, ki duši vse javno življenje v okraju. Zavedamo se, da smo izvršili napad na trdnjavo mednarodnega kapitala, ki je našel v nekaterih naših ljudeh zagovornike, ki nosijo na ustih obrabljene nacionalistične fraze, dočim jim gre v resnici le za lastne koristi. Borili smo boj zoper strnjeno interesno skupino, sestavljeno iz teh ljudi in vodilnih pripadnikov narodne manjšinske diaspore, skupino, ki je bila oborožena z vsemi sredstvi, kar jih premore denar. Navzlic vsemu je izrazilo svoje

priznanje našemu boju 2200 volilcev, kar utruja našo neomajno vero, da se bo ta trdnjava zrušila tako gotovo, kakor gotovo mora končno zmagati poštenost nad nemoralno.

V svojem in v imenu svojih prijateljev se zahvaljujem vsem onim pogumnim možem in fantom, ki so se odločili za napad na to trdnjavo. Zlasti se zahvaljujem županu gospodu dr. Goričanu za njegovo možato sodelovanje v volilni borbi, zahvaljujem se pa tudi onim stoterim pripadnikom delovnih slojev, ki so sodelovali navzlic pritisku in spekulativni agitaciji za neudeležbo pri volitvah. Vsem pa ponavljam svoje naziranje, izraženo že pred volilnim dnevom, da je bila volilna borba le etapa v borbi vsega poštenega prebivalstva celjskega sreza za osnovne človečanske in demokratske principe.

Celje, dne 4. junija 1935.

Stane Jernej.

V nekaj vrstah

Ob priliki mednarodnega glasbenega festivala se je v Hamburgu vršil sestanek stalnega odbora za glasbeno vprašanje. Zastopane so bile Danska, Velika Britanija, Italija, Nemčija, Avstrija, Finska, Poljska, Estonija, Švedska, Španija in Belgija. Za glavnega tajnika so soglasno izvolili švedskega skladatelja Kurta Erberga. Razpravljali so zlasti o izvajanju določb avtorskega zakona pri filmski godbi.

19. mednarodna delovna konferenca je začela včeraj v Ženevi. Predseduje ji italijanski delegat Demicelis, predsednik upravnega odbora mednarodnega urada za delo.

Senat v Gdanskem je odredil, da ostanejo banke dva dni zaprte zaradi panike, ki so jo napravili glasovi o novi devalvaciji goldinarja.

Havas poroča iz Berlina: Oblasti so obtožile tri katoliške liste, ker so objavili deklaracijo vrtislavskega nadškofa o procesu proti redovnikom zaradi afera z devizami.

DNB poroča iz Klajpede: Namesta dosedanjega župana v Klajpedi Simanaitisa je imenovan do novih volitev za komisarja Viktor Galius.

Vrhovni poveljnik kitajskih čet na severnem Kitajskem general Fui je odstopil in zapustil Tientsin. Tako je del japonskih zahtev izpolnjen. Iz nove trgovinske pogodbe med USA in Nemčijo, ki so jo podpisali včeraj, so črtali določbo o največji ugodnosti. V ostalem prinaša nova trgovinska pogodba vse določbe dosedanje pogodbe o trgovinski izmenjavi in prijateljstvu med obema državama.

Predsednik vlade Macdonald odputuje v petek ali nedeljo jutraj na svoje posestvo na Škotskem. Pred tem bo Macdonald izročil predsedništvu vlade novemu ministrskemu predsedniku Baldwinu.

Ministrstvo za Indijo poroča, da so morali v pokrajini, prizadeti od potresa, zažgati 21.000 trupel, da preprečijo bolezn. Pod ruševinami se nahaja še vedno veliko število žrtev potresa.

Predsednik estonske republike Paeto, ki se je tri dni zdravil v poljskem kopališču Truskaviec, se bo na povratku ustavil 5. junija v Varšavi, kjer bo en dan gost predsednika poljske republike.

Predsednik CSR Masaryk je potrdil vlado, ki jo je predložil g. Malypetr. Nova vlada je že včeraj zaprta.

Postno letalo »Santor«, ki opravlja službo med Južno Ameriko in Francijo, je preletelo Južni Atlantik iz Dakarja v Natal v 14.52 ure. S tem je potolčko dosednji rekord.

Agencija Stefani poroča: Prihodno nedeljo 9. junija bo Nj. Vel. italijanski kralj v spremstvu podtajnika vojne mornarice, zastopnikov vlade in glavnega tajnika fašistične stranke prisostvoval v Kopru odkritju spomenika Nazariju Sauru.

V Poznaju je preminul bivši komisar Poljske v Gdansk Leon Pluščinski.

Nov svetovni rekord parnika »Normandie« za pot iz južne Anglije do Hudsonovega zaliva znaša 4 dni, 2 uri in 14 minut. Dosedanjí svetovni rekord nemškega parnika »Bremen« je bil štiri dni 14 ur in 27 minut.

Finski novinarji in bivši uradniki, ki so te dni polovali po Vzhodni Pruski, so na kratko obiskali Gdansk. Po ogledu zgodovinskih znamenitosti mesta in vožnji z motornim čolnom po pristanišču so finški gosti odputovali.

Iz Barge poročajo, da je neznanca oseba ubila mongolskega kneza Sampišuna na polu iz Narže v Hajvar. Po vsej priliki gre za političen umor. Knez Sampišun je spadal med glavne zagovornike združitve Mongolske z Mandžurijo. Iz Hajvara je nameraval potovati v Hsingking, da stopi v stike z mandžursko vlado in z zastopniki japonskih čet.

Sir Austen Chamberlain je imel na osmi mednarodni konferenci združen za DN govor o kolektivni varnosti. Izjavil je, da ne ve, katera ustava naj bi nadomestila DN. Prepričan je, da bo DN prebolelo sedanje otroške bolezni in da bo postalo postopno najvažnejši činitelj v mednarodnem življenju.

Minister za kolonije Lister je izjavil v angleški spodnji zbornici, da je bilo delo bakrenih rudnikov v severni Rodeziji popolnoma v redu. Spor ni izbruhnil zaradi mezd ali delovnih pogojev. Vse kaže, da je neka tajna organizacija domaćinov izkoristila izpremembo davčnega statuta in povzročila izgrede. Vseh mrtvih je 14. V soboto je bil položaj miren.

Število brezposelnih je znašalo v Veliki Britaniji 20. maja 2.044.751, kar pomeni 292 oseb več kakor 15. maja in 45.629 manj kakor lani.

Slavni polkovnik Lawrence, ki je nedavno tega umrl, je zapustil rokopis z naslovom: »Denar«. V njem opisuje svoje življenje in delo. Knjigo bodo smeli objaviti šele 1950, kakor želi pokojnik v svoji oporoki.

Dunajski listi poročajo, da je policija zaprla vseh 30 oseb, ki so zapletene v afero nezakonite nacionalno-socialistične korespondence. Aretirani so bili v zvezi z nacionalno-socialističnimi agenti v Budimpešti.

Narodna banka v Gdansk je omejila izplačila Poštne hranilnice na 300 goldinarjev. Za izplačila od 300 do tisoč goldinarjev je potrebn na enomesečna odpoved, za izplačila nad tisoč goldinarjev trimesečna odpoved.

DNB poroča iz Moskve: Komisariat za notranje zadeve je s pooblastilom sveta ljudskih komisarjev sklenil otvoriti s 1. septembrom v okolici Moskve koncentracijsko taborišče za zapuščeno moskovsko dečo. V taborišču bo do 3000 otrok, ki so večinoma že tako propadli, da ogrožajo javno varnost.

V pokrajini Nebraska so poplave zahtevale nad 200 človeških žrtev. Nalivi trajajo. Dozdaj je 2500 robdin brez krova. Škoda znaša 20 milijonov dolarjev.

Obisk zunanjega komisarja Litvinova v Parizu je zaradi najnovejših izpremembe v francoski vladi odložen. Točen dan tega obiska bo določen naknadno.

Iz Denvera v Koloradu poročajo, da so poplave in cikloni v šestih zapadnih pokrajinah zahtevali 185 človeških žrtev. V Nebraska je 140 človeških žrtev. Več tisoč oseb je uničenih. Škoda znaša 12 milijonov dolarjev. Vodovje je porušilo vse mostove v daljavi 400 km.

Nepričakovana poplava je uničila meliški vasi San Pedro in Actopan. Dozdaj so našli nad sto človeških žrtev. Število žrtev je veliko zaradi tega, ker se je večina prebivalstva v Actopanu nahajala v času, ko je neurje divjalo, v cerkvi pri službi božji.

Francoski veleparnik »Normandie« so privezali k pomolu točno ob 13.45 po poletnem newyorškem času. Sirene vseh v pristanišču zaslišanih ladij so pozdravile »Normandie«, ko je prispela v New York. Nad ladjjo so krožila letala in fotografi so posneli vse važnejše momente, ko je veleparnik pristal.

Uradno demantirajo vest, da bo predsednik ruske vlade general Giring za svojega sedanjega potovanja po južni Evropi obiskal Italijo.

Poljski poslanik pri Nj. Vel. kraljici

Beograd, 4. junija. AA. Nj. Vel. kraljica Marija je blagovolila sprejeti v avdienco g. Romana Dembiekega, poslanika poljske republike na našem dvoru, in njegovo soprogo.

»Princesa Olga« v grških vodah

Atene, 4. junija. AA. V Pirej je priplul na svojem prvem rednem potovanju novi luksuzni parnik Jugoslovenskega Lloydja, »Princesa Olga«. Na ladji je okoli 100 potnikov, med njimi mnogo tujecev. Prihod »Princese Olge« je zbudil veliko zanimanje v grških pomorskih krogih. Izrečno poudarjajo, da je ta ladja doslej najmodernejši parnik, ki veže jadranska in grška pristanišča po eni in Jutrovo po drugi strani.

V grških pomorskih krogih tudi naglašajo, da je »Princesa Olga« največja ladja, kar jih je doslej vozilo skozi Korinški preliv.

Imenovanja

Beograd, 4. junija. Z odlokom prosvetnega ministra sta imenovana: za profesorja na realni gimnaziji v Mariboru Stanko Modic, suplent-priljubljen; za profesorja v osmi skupini klasične gimnazije v Mariboru pa Marija Sovdat, suplenta-priljubljenica.

Premestitev atašeja

Beograd, 4. junija. Tiskovni atašeji bolgarskega poslaništva in drugi tajnik bolgarskega zunanjega ministrstva g. Nikola Tolčev je premestjen na enako službovanje k bolgarskemu poslaništvu na Dunaju.

Nov list

V Ljubljani je izšla prva številka »Ljudskega glasa«, glasilo delovnega ljudstva, kakor se glasi podnaslov. List je mesečnik in ga izdajajo nekdanji člani bivše socialistične stranke. Kakor se vidi iz člankov, hoče list pridobiti zlasti kmečko ljudstvo za svojo politiko. List tiska Ljudska tiskarna v Mariboru, za uredništvo pa odgovarja g. Jos. Ošlak iz Maribora.

Vozi desno!

Beograd, 4. junija. AA. Avstrijsko poslaništvo razglasi: 15. t. m. se uvede na Koroškem in na Vzhodnem Tirolskem (linški okraj) na vseh cestah vožnja po desni strani. Da se preprečijo nesreče, zlasti avtomobilski karamboli itd. in da ne bo nesporazumov, morajo od 15. t. m. avtomobili in motorna kolesa, ko pridejo na koroška in vzhodno tirolska (linška) tla, strogo paziti na to prometno izpremembo.

Kmetско prosvetno-kulturno delo

Prireditve kmetске mladine

Kdor čita vabila Društva kmetških fantov in deklet, ki vabijo na tekme koscev ali žanjic, in vidi pri tem izraz »veselica«, bi utegnil podlež napadnemu mnenju, da so te prireditve namenjene plehki zabavi. To mnenje bi bilo vsekakor močno zmotno.

Kaj hočejo prireditve kmetске mladine in v čem je njih pomen? Kmetška mladina polaga predvsem važnost na etično stran svojih prireditev. Ona hoče pokazati kmetško delo v vsej svoji temeljni veljavnosti. Ne s puhlimi besedami, ampak z delom samim mu hoče priboriti tisti pomen, ki mu ga daje naravni ustroj vsega življenja. Priboriti mu hoče priznanje vse sodobne družbe, da je kmetško delo temelj vsakega drugega dela in kot tako temelj vsakega družabnega ustroja, ali če hočete, življenje samega.

Nikakor ne želi kmetška mladina, da bi gledal kdo smoter njenih prireditev v — zabavi! Ne! Zabavni del je pri teh prireditvah več ali manj nekaj iz navade prilegnjen okrasek, jedro pa ostane v globino občutja zakoreninjeno spoznanje, da je delo — in v prvi vrsti kmetško delo — človekova temeljna naloga.

Ako tedaj govorimo o prireditvah, oziroma o gibanju kmetске mladine, govorimo s polnim upravičenjem o kmetskem prosvetno-kulturnem delu. Mnenja smo namreč, da je vsako delovanje, ki stremi za povzdigo našega kmetškega človeka, visokovredno kulturno dejanje. Tako delo je daleč proč od dnevnega političnega hrusca, tako delo je žrtev. Pri tem delu delavci nikdar ne pričakujejo in niti ne morejo pričakovati niti osebnih koristi niti ne takojšnjih uspehov. Kdor tedaj hoče to delo razumeti in se ga udeleževati, se mora ravnati po besedah večnega Učenika, ki je znal za svoj nauk umreti na križu. Križani je namreč učil, da pride čas, ko Boga ne bodo molili ne v templju ne na gori, ampak v duhu in resnici.

V duhu in resnici kmetškega dela prodreti, ustvariti pravilen, etično utemeljen in uravnotežen odnos človeka do zemlje in s pomočjo tega — človeka do človeka, to je stremljenje kmetске mladine. Kdor hoče narodu dobro, želi temu stremljenju uspeha in sadov!

Zveza kmetških fantov in deklet

Zveza kmetških fantov in deklet v Ljubljani objavlja, da bodo priredila društva kmetških fantov in deklet v nedeljo 9. t. m. tekme koscev v Dravljah pri Ljubljani, na binkoštni ponedeljek pa bodo priredile tekme koscev s kmetsko-mladinskimi manifestacijami naslednja društva: Velike Lipljenje pri Turjaku, Šmartno ob Savi, Senkov Turn, Rosalnica pri Metliki, Dobrunje pri Ljubljani in Loče pri Poljčanah.

Ormož. V nedeljo, dne 16. junija se vrši v dvorani Skorčič ob pol 8. uri jutraj I. redni občni zbor Pododbora Zveze kmetških fantov in deklet za ptujsko okrožje po običajnem dnevnem redu. Vabimo vsa društva iz našega okraja, da pošljejo svoje delegate in vse odbornike, da se občnega zbora zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

Ptuj. Dne 4. avgusta t. l. priredi Pododbor Zveze kmetških fantov in deklet v Ptuj svojo okrožno tekmo koscev združeno s kmetiskim praznikom in mladinskim zborovanjem in prosi razna ptujska in druga okoliška društva, da ta dan ne prirejajo svojih prireditev.

Vitan. Na kmetškem prazniku dne 7. julija se bodo pri nas vršile na njivi župana tovariša Ivana Tomažiča dve zanimivi tekmi žanjic: na prvi se bodo pomerila dekleta Društva kmetških fantov in deklet od Sv. Bolfenka, na drugi pa iz Zelenze gore. Potem kolesarska dirka, na bližnjem vrtu srečolov, šaljiva pošta itd. Igra godba na pihala. Zato pa 7. julija vsi na Vitan!

Društvo kmetških fantov in deklet v Dragi pri Slieni, ženski odsek, je priredilo pred nedavnim predavanje o pomenu žene v javnem udeleževanju in žene kot gospodinje in matere. Predavanje je posetil tudi narodni poslanec Milan Mravlje z družino. V kratkem priredi predavanje o kmetijstvu, namenjeno čim širši krogu. Predavanje bo v Sokolskem domu.

Društvo kmetških fantov in deklet v Beli cerkvi deluje že tretje leto. — Na zadnjem občnem zboru je bil soglasno izvoljen dosedanjí res delavni odbor. — Golarjeva igra »Dekle z rožmarinom«, ki so jo igrali društveni člani in članice, je prav dobro uspela. — V nedeljo 23. t. m. pa priredi veliko tekmo koscev. Vsi prijatelji slovenskega kmeta vabljeni!

Beričev. Društvo kmetških fantov in deklet v Beričevem je priredilo v nedeljo 2. junija tekmo koscev in kmetško veselico. Kljub temu, da je vreme nagajalo, je bil obisk zadovoljiv, tako pri tekmi koscev, kot na veselici v kmetškem domu. Izid tekme koscev je: I. Ivan Grad (24 točk), II. Majdič Anton (23 točk), III. Gostinčar Franc (21 točk).

Razen navedenih prirede še tekme koscev, združene z velikimi kmetškimi veselici in manifestacijami tale Društva kmetških fantov in deklet:

16. junija v Mostah pri Komendi, v Gotni vasi in Sv. Lovrencu v Slov. goricah;

23. junija pa v Mirni peči in v Vogljah.

Opozorilo vsem društvom! Z veseljem je in bo naše uredništvo na razpolago društvom za objavo njihovih poročil o prosvetnem in kulturnem delu za dvig našega podeželja, osebnosti in dnevno-malenkosti zadeve pa moramo seveda odklanjati. Pomnite vsi, da brez prosvete ni pomoči nobenemu stanu in nobenemu sloju. Tudi gospodarski napredek je mogoč le tedaj, če je prosvetno delo pred njim pripravilo tla. Samo tam, kjer je bila prosveta sprejeta z odprtimi rokami, so vrata odprta tudi gospodarskemu dvigu in blagostanju.

Težka nesreča »Letečega Kranjca«

V Pardubicah na Češkoslovaškem so bile v nedeljo izbirne tekme motociklistov, katerih se je udeležilo 17 tekmovalcev, med njimi tudi znani jugoslovanski dirkač Ludvik Starič, znan pod imenom »Leteči Kranjec«. Na pardubiškem stadionu se je zbrala ogromna množica, ki je z velikim zanimanjem sledila poteku izbirnih tekem. Pri tekmah je padlo več tekmovalcev na tla, ki so po večini ostali nepoškodovani, dočim je našega rojaka Ludvika Stariča zadela težka nesreča. Po prvem kolu ni mogel več obvladati svojega vozila, Starič je spodneslo, motocikel je padel, njega pa je vrglo na dirkališče, kjer je obležal nezavesten. Navzoči gledalci so mu takoj prihiteli na pomoč, ga dvignili in odpeljali v bolnišnico, kjer so zdravniki konstatirali pretes možganov, razen tega pa ima tudi težjo rano na desnem senu. V bolnišnici se je Starič v nedeljo ponoči za hip zavedel, nato pa zopet padel v nezavest. Zdravniki so ga temeljito preiskali in skušajo storiti vse, da ostane pacient pri življenju. Našemu simpatičnemu sportniku, ki je znan tudi v inozemskem svetu, želimo skorajšnjega okrevanja, in srečno vrnitev v domovino.

Velik požar v Voklah pri Kranju

V Voklah nekako sredi vasi imata skupaj svoja poslopja posestnik Župane Janez in Žirovnik Janez. Zlasti gospodarska poslopja so oddajna drugo od drugega le kake štiri metre. Župane je imel dva skedenja, svislj in šupo, vse v eni fronti in še v dobrem stanju, Žirovnik pa en skedenj, ki se je držal hleva, svislj s šupo in drvarnico. Vsa našeta poslopja so bila lesena in s slamo krita. Danes popoldne ob pol 4. uri je na Župančevem skednju iz še neugotovljenih vzrokov nastal ogenj, ki je kmalu zajel vse lesene objekte ter preskočil že na Žirovnikovo poslopje.

Najprej se je dvigal iz poslopja velik črn stebel dima nato pa so polagoma vsi objekti zagoreli kakor kres. Požar je nevarno objel vse okoličje. Prvi je opazil ogenj sosed Behtar, ki je sklical ljudi, ki so bili na polju. Vsak je hitel domov, da očuva in reši vsaj svoje imetje. Na plat zvona so prihiteli voklanski gasilci, ki so z vsemi svojimi močmi s hidrantji in brizgalnicami pomagali, kolikor so le mogli. Iz gorečega poslopja so rešili vozove in orodje, ki ga v tem času itak ni bilo veliko v shrambi. Vsa našeta lesena poslopja obeh posestnikov so pogorela do tal, pač pa se je z velikim trudom posrečilo obvarovati poslopja sosedov. Zlasti je bila velika nevarnost za Žirovnikov hlev, ki se je držal gorečega skednja. Gasilci iz Vokel so se res potrudili pri tem ognju. K požaru so prihiteli še gasilci iz Vogelj, Senčurja, Stražišča in Treboj, ki pa že niso imeli več toliko dela, ker so glavno delo že izvršili domačini.

Župane je bil zavarovan za 23.000 Din, Žirovnik pa za 10.000 Din, škoda pa se ceni okoli 50.000 Din. V Voklah obče rado gori, tako se pripoveduje o požarih v letu 1917, 1927, in 1934, ko so hiteli gasilci iz Kranja in nudili pomoč.

Izkaz Narodne banke

Posojila so se dvignila za 9 milijonov Izkaz Narodne banke z dne 31. maja zaznamuje te izpremembe (vse številke v milijonih dinarjev):

Skupna zlata in devizna podloga se je zmanjšala za 8,9 na 13578. Zlato v blagajni se je dvignilo za 1,5 na 12322, zlato v tujini pa se je dvignilo za 177 na 995, tuje valute za 0,17 na 0,42, devize pa so padle za 284 na 2506. Dvignile pa so se devize, ki ne spadajo v podlogo, in sicer za 137 na 193,9 ter s tem dosegle letos najvišje stanje. Vsota kovanega denarja v niklu in srebru se je zmanjšala za 323 na 2626.

Posojila, ki so se še v prejšnjem izkazu dvignila za 27, so se sedaj dvignila za 915 na 17892. Eskomptna posojila so se povečala za 316 na 15247, lombardna pa za 599 na 2644.

Od postavk na aktivni strani so ostale skoro vse neizpremenjene, samo razna aktiva so se dvignila za 76 na 3744.

Obtok bankovcev se je povečal za 63,8 na 4461, zmanjšale pa so se obveze na pokaz za 5308 na 12593, Obveze z rokom so se dvignile za 5308 na 2956.

Skupno kritje znaša 3068%, samo zlato pa 2785%.

To odlikovanje ni menda nikjer registrirano, zato smo ga registrirali mi. Ljubljana naj se ga ne pripenja na prsi, ampak tja, kar se spada in naj se sramuje vsaj toliko kakor mi, ki smo kot pošteni kronisti morali o tem poročati.

× Uдруženje jugoslovanskih inženjerjev in arhitektov bo imelo letos svojo glavno skupščino v Beogradu od 15. do 18. junija, ko bo obenem posvečen novi dom tamošnje sekcije. Na dnevnem redu so važne stanovske in strokovne zadeve. Po skupščini bo izlet z ladjo nato potovanje na Oplenac in obisk Kragujevca. Za člane je dovoljena čelrtniska, za njihov rodbine pa polovična vožnja. Clanski sestane sekcije Ljubljana, na katerem se bosta obravnavala dnevni red in program glavne skupščine bo v torek 11. junija ob 20. uri v lokalni sekciji. Do takrat je poslati tajništvu sekcije prijave za udeležbo na skupščini.

Vitanie

Ciganska nadloga. Ni še dolgo tega, ko smo imeli obisk večjega števila cigánov v našem trgu. Baje so bili iz Bosne. Vodili so seboj nekaj opic in dva medveda. Pretekli teden pa nas je obiskala zopet večja tolpa cigánov. Nastanila se je v neposredni bližini trga. Ponoči pa je bilo v stanovanjsko hišo posestnika Kušerja vlomljeno. Ukradena je bila lovška puška in imenovanemu skoraj vsa obleka. Pri preiskavi ciganskega imetja po tukajšnjih orožnikih se sicer ni moglo dognati, da bi bili vlomilci cigani, vendar domnevajo, da jo je neki član ciganske tolpe odkuril že takoj po vladu iz našega kraja ter jo ubral z ukradenim blagom neznano kam. Baje se piše ubegli cigan Rosenfeld. Orožništvo ga pridno zasleduje.

Dvoje porok smo imeli pred kratkim. Poročil se je Henrik Friškovec, lesni manipulant, uslužben pri tukajšnjem tovarnarju g. Tišlerju, z gđ. Leopoldino Polenek, trgovsko pomočnico pri tvrdki Vester. Poroka drugega para, g. Viktorja Jeromele trgovskega pomočnika s trgovko gđ. Jožico Vester, je bila pa v župni cerkvi v Petrovčah pri Celju. Želimo obema mladima paroma veliko sreče v zakonu.

Iz šolske službe. Kakor doznavamo, je z novim šolskim letom prestavljen dosedanjí šolski vodja in učitelj na enorazrednici v Resniku pri Vitaju, g. Viktor Porenta kot učitelj na mestno deško osnovno šolo v Kranju.

Urbanov sejem je bil od kramarjev bolj slabo obiskan. Odrasle živine so sicer prignali na sejem lepo število, kupili pa so le nekaj komadov po zmerni ceni celjski mesarji. Zelo živahna kupčija pa je vladala na sejmu za ovce. Pretežen del ovac, nad 100 komadov je pokupil neki trgovec iz Kamniškega okraja. Cene so bile izredno nizke.

Društveno gibanje. Tukajšnji Sokol je priredil pred kratkim v svoji dvorani zabavni večer. Prireditelj, katere se je udeležilo precejšnje število gostov iz Konjice, Celja ter Vojnika, je uspela v vsakem oziru. — Novo ustanovljena streljska družina se tudi pridno giblje. Priredila je že več poskusnih streljanj na svojem strelišču. — Naše prostovoljno gasilno društvo prireja skoro vsakih 14 dni vaje za svoje članstvo. Teh vaj se udeležujejo člani vedno in skoraj brez izjeme polnoštevilno, kar treba javno pohvaliti. — »Sirota Jerica«, katero je uprizorila tukajšnja šolska mladina na praznik Vnebohoda na odru sokolske dvorane je privabila mnogo občinstva tjakaj, ter so želi malčki za njihov sigurni nastop nedeljno pohvalo. Vsa čast našemu učitelstvu za trud in požrtvovalnost na polju izobrazbe in omike!

Slovenska Bistrica

Na Vnebohoda je pri nas gostoval diletantski odsek Sokolskega društva iz Hoč z igro »Utopljenec«. Volja gostov je bila dobra in poizkušali so se živeti v svoje vloge, kar se jim je v glavnem tudi posrečilo. Najboljša med njimi sta bila Bučar in ključavničar. Obisk ni bil ravno najboljši. Drugi jim želimo še več moralnega in materialnega uspeha.

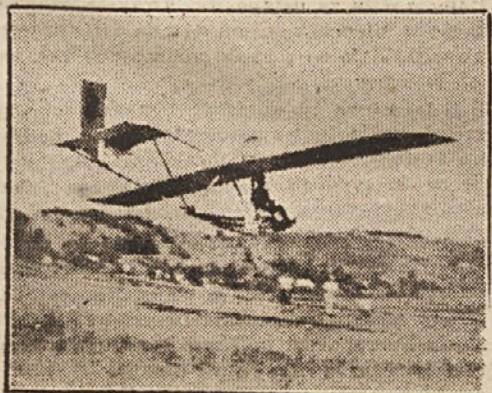
V soboto se je vršil pri nas »Planinski ples«. V zelo okusno okrašeni dvorani se je zbralo mnogo planincev in neplanincev, ki so prebili skupaj v najboljšem razpoloženju udoben večer. Upamo, da je tudi materialni uspeh zadovoljiv, in bo mogoče agilnemu našemu »Planinskemu društvu« dokončati planinsko kočjo pri Sv. Treh kraljih.

Jesenice

Nezgode vrle Sokolice. V nedeljo dopoldne se je pri treniranju skoka v dolžino ponesrečila sestra Milena Potrato ter si zlomila desno nogo. S popoldanskim vlakom so jo odpremili v bolnišnico v Ljubljano. Simpatični Sokolci želimo skorajšnjega okrevanja.

Sv. Marieta ob Pesnici

Prvi prapor obmejnega PJS. Podmladek in krajevni odbor JS priredita na binkoštni ponedeljek, t. j. 10. t. m. proslavo blagoslovitve in razvitja prapora PJS. Ob 2. uri popoldne bo blagoslovitev, ob pol 3. uri pohod na slavnostni prostor, kjer bo po otvoritvi proslave in govoru izročila kumica ga. Šiker Felicita prapor podmladkarjem PJS, da ga že v mladih letih zmagonosno in ponosno nosijo tukaj ob severni meji. Nato nastopijo Podmladkarji z deklamacijami, himno PJS ter s spevoigro »V bratskem objemu«, nato sledi prosta zabava, med tem tudi burka. Vsi narodni krogi od blizu in daleč, zlasti vsi Mariborčani so iskreno vabljeni, da s svojo udeležbo te proslave opogumijo naše mlade, obmejne Jadranske stražarje pri Sv. Marjeti, naše prve lastnike prapora PJS v tem obmejnem ozemlju, k nadaljnjemu vztrajnemu delu po začetni poti. Iz Maribora glavnega kolodvora vozi ob pol 2. uri popoldne avtobus, ki se vrača ob pol 7. uri zvečer. Skupna vozna cena tja in nazaj je samo 6 Din. Pridite torej! Čuvajmo Jugoslavijo! Čuvajmo naše morje!

Letalo naših jadrancev, ki so tudi častno zastopani na velesejnu

Prva seja kluba poslancev izvoljenih na Jevtičevi listi.

Razvitje gasilskega prapora v Stražišču

Čete kranjske gasilske župe so imele včerajšnjo nedeljo prav posebno lep praznik, ko so se zbrale v veliki množini v Stražišču, kjer se je vršilo razvitje in blagoslovitev prapora agilne stražiske čete. Med 13. in 14. uro so prihajale čete iz bližnjih in daljnjih vasi, peš, na kolesih, vozovih in avtomobilih, med njimi tri z zastavami in sicer čete iz Tržiča, Kovorja in Zg. Brnika. Prikorakale so na Pante, kjer se je okrog okrašenega Gasilskega doma zbrala ogromna množica ljudstva od blizu in od daleč. Zbrani so bili tudi konjeniki v narodnih nošah, deputacija stražiskega Sokola in šolska mladina. Kmalu po tretji uri so zagrmeli topiči v znamenje, da prihaja g. ban dr. Dinko Puc, pokrovitelj slovesnosti ter kum novega prapora. Gasilci kranjske župe so se čutili prav posebno počaščene nad visokim pokroviteljstvom g. bana, ki je pokazal, da je vedno in vsepovsod v stiku s svojim ljudstvom. Pridrdrali sta dve kočiji, iz katerih sta izstopila g. ban dr. Puc, ki je presrečno segal v roko civilnim in vojaškim odličnikom. Spremljal ga je pa banovinski tajnik g. dr. Brolih, ter gospa Dora Hellerjeva, kumica prapora. Pred g. bana in g. Hellerjevo sta stopila deček in deklica, ki sta jima po izrečenih deklamacijah izročila lep šopek nageljev. »Ti si pa res korajžen gorenski fant,« je dejal gosp. ban dečku ter ga pobožal po licu, ko je fantek končal dolgo deklamacijo.

Zatem je krenil spredov s šenčursko gasilsko godbo ter kumom in kumico na čelu po vasi ter nazaj na slavnostni prostor. Sledila je glavna točka slovesnosti: razvitje in blagoslovitev prapora. Na terasi gasilskega doma so se zbrali kum g. ban s kumico, povabljeni gostje-odličniki ter praporščaki vseh 4 praporov, okrog terase pa se je poleg gasilcev zbrala ogromna množica ljudstva. Župni starosta g. Križnar je pozdravil navzoče, imenoma g. bana, gospo Hellerjevo — obema so gasilci vzklíkili gromovito »Živio«, zastopnike gasilskega Saveza in Zajednice ter vse višje civilne in vojaške funkcionarje, med katerimi naj omenimo sreskega načelnika g. dr. Gregorčiča, žandarmerijskega majorja g. Osmaragrina in kapetana pogranične čete g. Milutinovića. Nato je razvil zakriti prapor ter

ga z nagovorom izročil praporščaku, ki je obljubil, da ga bo čuval. V tem je dospel g. duhovni svetnik A. Šarc, katerega je g. Križnar posebej pozdravil. Kum g. ban in kumica g. Hellerjeva sta na prapor privedla lepe svilene trakove. G. ban je pri tem izrekel geslo: »Za blagor in napredek domovine«. Gasilce je nato nagovoril g. svetnik Šarc, ki je razložil pomen na praporu vtkanega stavka: »Bogu v čast, bližnjemu v pomoč«. Omenil je naporno delo gasilcev in se spomnil velikega požara l. 1866., ko je v Stražišču pogorelo 70 stanovanjskih hiš in 42 gospodarskih poslopij. Po nagovoru je izvršil g. svetnik Šarc blagoslovitveni obred. Sledilo je zabijanje žebličkov v drog prapora. Prvi je pristopil g. ban, ki je izrekel geslo: »V zahvalo sedanjim in v vzpodbudo bodoči generaciji«, nato pa še ostali.

Ko je bilo zabijanje žebličkov končano, je spregovoril kum g. ban dr. Puc, ki je dejal, da je prevzel kumovanje novemu praporu iz dveh razlogov: prvi, da prinese pozdrave v te naše lepe kraje, drugi, da izrazi zahvalo za izvršeno delo in daje vzpodbudo za bodoče. Gasilci imajo z novim zakonom širše naloge kot prej. Bližnjemu čuvajo domove, v slučaju vojne bodo poklicani prvi, da čuvajo domovino. Zato je potrebna srčnost, pogum in zaupanje nase. Le tisti bo v življenju uspel, kdor je vztrajen, odločen. Gasilci imajo dolžnost gasiti ogenj, gase naj pa tudi na drugi strani malodušnost. Širijo naj ogenj domovinske ljubezni, napredka in zvestobe. Prišejejo naj zvestobo svojemu praporu, ker le tako bodo služili oporoki blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. — Naš kralj je še mlad, zato naj mu narod slovenski čuva domovino, dokler ne zraste. Na poziv g. bana so vsi gasilci vzklíkili trikrat »Živio« mlademu kralju Petru II.

Zelo vzbuden in globoko zamišljen govor o zvišenih nalogah in ciljih gasilske organizacije je imel podstarosta gasilskega združenja Dravske banovine g. A. Cerer. Sledil je še defile gasilskih čet (skupaj blizu 300 članov) mimo gasilskih praporov, s čimer je bil program slovesnosti zaključen in se je nato vršila poleg Gasilskega doma velika ljudska veselica.

Jugoslovansko Sokolstvo na zletu bolgarskih Junakov v Sofiji

Zleta se udeleži do 6000 naših Sokolov — II. namestnik staroste SKJ br. Paunković v audienci pri Nj. Vel. kralju Borisu

2. in 3. t. m. se je mudila v Sofiji delegacija jugoslovanskega Sokolstva, ki so jo tvorili II. namestnik staroste SSKJ br. Gjuro Paunković, načelnik br. dr. Alfred Pichler in član uprave br. dr. Milorad Dragić. Naša delegacija se je sestala s predstavniki bolgarskih Junakov, da se dogovorijo glede zleta bolgarskih telovadcev, ki bo v juliju v Sofiji. Konferenci je predsedoval starosta bolg. Junakov br. Raško Atanasov, ter so bila na njej rešena vsa vprašanja, ki se tičejo udeležbe slovenskih Sokolov na zletu.

Med drugim je naša delegacija sporočila, da se bo zleta udeležilo predvidoma 6.000 jugoslovanskih Sokolov, nadalje 1000 Čehoslovakov in 500 Rusov. Bolgarskih Junakov bo na zletu nad 12.000, tako, da bo zbrana v Sofiji sokolska armada — 20.000 Junakov in Sokolov. Jugoslovansko Sokolstvo bo potovalo s kolektivnim potnim listom s 6 do 7 posebnimi vlaki, in bo prispelo v Sofijo 11. julija dopoldne, sodelovalo bo pri javni telovadbi in slavnostni povorki. Zleta se bodo udeležile tudi inozemske telovadne organizacije, združene v MTZ. Zlet bo imel značaj sokolsko-junaške in slovanske manifestacije. Naša delegacija se je tudi temeljito pogovorila o prehrani, nastanitvi, nastopih in akademijah jugoslovanskih Sokolov. V vseh vprašanjih se je doseglo popolno soglasje in razumevanje. Po konferenci se je naša delegacija odpeljala na izlete v sofijsko okolico, zve-

čer pa je priredilo starešinstvo Junakov banket na čast jugoslovanskim gostom.

Drugi dan je bil sprejet v audienci pri Nj. Vel. kralju Borisu II. namestnik staroste SSKJ br. Paunković. Audiencia je trajala 1 uro 40 minut. V razgovoru se je Nj. Vel. kralj Boris živo zanimal za razvoj jugoslovanskega Sokolstva in izrazil svoje veliko veselje in zadovoljstvo, da se udeleži jugoslovansko Sokolstvo v tako impozantno število zleta bolgarskih Junakov. Med drugim se je Nj. Vel. kralj Boris spominjal blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja kot svojega velikega prijatelja. V daljnjem svojem govoru z br. Paunkovićem je Nj. Vel. kralj Boris izročil svoje kraljevske pozdrave vsemu jugoslovanskemu Sokolstvu in ga prosil, da mu sporoči, da ima jugoslovansko Sokolstvo v Njem svojega največjega prijatelja zaradi sokolskega dela v narodu, posebno pa še zato, ker ve, kako visoko je njegov veliki prijatelj, blagopokojni kralj Aleksander, ljubil in cenil delo jugoslovanskega Sokolstva.

Med audienco je izročil br. Paunković Nj. Vel. kralju Borisu lično knjigo o delovanju našega Sokolstva v letu 1934.

Kakor je razvidno bo sofijski zlet prav veličastna manifestacija slovanske in sokolske misli. Savez SKJ bo v kratkem izdal vsa navodila za zlet in pričakujemo, da bo naša udeležba res častna in polnoštevilna.

Občni zbor Soče-Matica

V soboto zvečer je imela naša največja prosvetna organizacija Primorcev svoj redni občni zbor v restavraciji »Pri levu«. Občni zbor je otvoril g. Sanein Ivan, ki se je uvodoma s pišeteto spomnil blagopokojnega Viteškega kralja Aleksandra I. Zedinitelja, čigar spomin so zborovalci počastili stoje z enominutnim molkom in klicem »Slava«. Med viharimi ovocijami so bile nato odposlane pozdravne brzojavke Nj. Vel. kralju Petru II., predsedniku vlade g. Jevtiću, ministru dr. Dragu Marušiću, banu dr. Dinku Pucu in mestnemu županu dr. Vladimirju Ravniharju. Dolgoletnega predsednika društva sedanjega bana dr. Dinka Puc pa so zborovalci soglasno in med živahnim odobravanjem izvolili za častnega predsednika. Tajnik g. Hinko Klavara je nato v lepem in izčrpnem poročilu podal tajniško poročilo, iz katerega je bilo razvidno ogromno delo, ki ga je Soča izvršila v lanskem letu. Matično društvo šteje 896 članov ter ima 6 podružnic. Blagajnik g. Šiligoj je poročal, da znaša društveno premoženje 109.000 Din, podpora pa je razdelila nad 26.000 Din. Sledila so nato še poročila ostalih funkcionarjev in predsednikov odsekov, nakar je bila na predlog g. Batjela podjeljena razrešnica, ki je bila soglasno sprejeta in odobrena.

Pri volitvah je bil za novega predsednika soglasno izvoljen g. dr. Tone Saplja, na nove pa so vstopili v odbor gg. dr. Prodan, dr. Ražem, dr. Boris Puc in Bačnar. Ko se je novi predsednik dr. Saplja zahvalil za izkazano zaupanje in pozival na vztrajno delo, je bil občni zbor zaključen.

Zelimo našim vrlim Sočanom pri nadaljnjem delu obilo vztrajnih uspehov!

Radio

Sreda, 5. junija.

Ljubljana: 12.00 Kdo nam zdaj igra? (plošče) — 12.45 Poročila, vreme — 13.00 Čas, obvestila — 13.15 Kmečka godba nam igra (plošče) — 13.00 Rampampam (Josephina Baker poje na ploščah) — 18.20 Pogovor s poslušalci — 18.40 Čas, poročila, vreme, spored, obvestila — 19.00 Zakon o obvezni telesni vzgoji (g. Sanein) — 19.30 Nacionalna ura — 20.00 Vida breve (de Falla), prenos iz opernega gledališča v Ljubljani — 21.15 Moderni španski skladatelji, klavir solo igra ga. Ostere-Valjalova — 21.45 Čas, poročila, spored — 22.00 Oglejte si Rogoško Slatino (Jereb Milčij v esperantu) — 22.10 Radijski orkester. — Beograd: 20.00 Arije — 22.20 Narodne pesmi — Zagreb: 20.00 Koncert zagrebških madrigalistov — Berlin: 20.45 Kleist: »Prine Friderik von Hamburg« — Beromünster: 20.45 Koncert-orkestra. — Breslava 21.00 Plesna glasba. — Brno: 21.10 Koncert jazz orkestra. — Budapest: 20.40 Ciganski orkester. — Frankfurt: 22.30 Rad. operetni potpuri. — Hamburg 21.00 Baletna glasba. — Leipzig: 20.45 Prenos Toscaninijevega koncerta iz Londona. — Luxembourg: 21.35 Radijski orkester igra poljsko glasbo. — Milano-Trst: 20.55 Bellini »Puritanci«. — München: 23.00 Vabimo k plesu! — Praha: 20.30 Prenos koncerta iz Londona. — Rim: 20.55 Zvočna komedija. — Strasbourg: 20.45 Simfonični koncert. — Stuttgart: 22.30 Rad. operetni potpuri. — Varšava: Program po napovedi. — Wien: 20.00 Koncert orkestra dunajskih simfonikov.

Narodno gledališče v Ljubljani

DRAMA.

5. junija, sredo: Zlato tele. Red Sreda.
6. junija, četrtek: Beneški trgovec. Red Četrtek.
7. junija, petek: Zaprti.

OPERA.

5. junija, sredo: Zemruda. Red A.
6. junija, četrtek: Kratko življenje in balet Petruška. Red B.

Drama.

Abonenti reda Četrtek imajo 6. t. m. »Beneškega trgovca« znano Shakespearjevo igro, ki jo igrajo vsi svetovni odri, ker se odlikuje z močno dramatično in najsutilnejšo liriko izpod peresa genialnega pesnika. Glavno vlogo igra g. Milan Skrbinšek. Tragična usoda žida Shyolca sredi benečanske vesele mladine daje delu resno noto. Temni element, kateremu je nasprotje vedra pojava Porcije, polna dobrot in šegavosti. Skylockovo hčer igra tokrat gosposlična Rainerjeva. Režiser je C. Debevec. Gdč. Rainerjeva igra v četrtek Jessico v »Beneškem trgovcu«. Mlada igralka, ki se je s uspehom uveljavila kot Francina v »Migo deklet z Montparnassa«, se predstavi tokrat občinstvu v vlogi klasičnega repertoarja.

Opera.

»Zemruda«, opera v petih slikah, ki jo je skomponiral poljski skladatelj Raoul Koczanski, se poje v sredo 5. junija za red A. Zgodba govori o orientalskem princu, ki snubi preoblečen v berčač lepo Zemrudo, a ga hoče izrabiti na maščevalni kadi, da bi spravil svejega sovražnika v sramoto. Toda pretkan Zemruda ga izplača na enak način ter postane srečna s princem. Izvrstni libreto in efektna muzika z orientalskimi folklornimi motivi daje delu nesporno veliko umetniško vrednost. Dirigent: dr. Švara.

Na binkoštno nedeljo in na binkoštni ponedeljek 9. in 10. t. m. uprizore v drami o 15. uri popoldne Gregorinovo pasijonsko igr »V času obiskanja«. Delo je imelo doslej jaklep uspeh in je privabilo številno občinstvo v teater. V drami prikazuje avtor najvažnejše in najpretnesljivejše prizore iz Jezusovega trpljenja in njegove smrti. Številni ansambel, lepi kostumi in slikovita inscenacija so pripomogli delu do toliko uspeha. Režiser: E. Gregorin. Cene znižane.

Odmevi

Pod naslovom: »Čehi in Slovaki doma in v tujini« je pred dnevi izšla knjiga izpod peresa dr. Jožefa Pluhara, člana predsedništva českoslovaškega zavoda za tujino. Avtor zelo zanimivo razpravlja o razmerju med obema narodoma doma in v tujini. Iz njegovih obsežnih in izčrpnih podatkov o številnem razmerju Čehov in Slovkov v tujini posnemamo: Vseh Čehov in Slovkov, ki živijo izven českoslovaške republike, je 2.250.000. Največ jih živi v Združenih državah Severne Amerike, kjer jih je okrog 1.300.000. Na Madjarskem jih živi 200.000, v Jugoslaviji 140.000, v Avstriji 100.000, na Poljskem, v Romuniji, v Kanadi po 50.000, v Franciji in Rusiji, Nemčiji in Argentini po 30 do 40.000. Po teh navedbah prihaja avtor do zaključka, da je vseh Čehov in Slovkov v tujini dobra petina. Českoslovaška emigracija je bila najmočnejša pred vojno in takoj po vojni, zlasti iz Slovaške. Vseh českoslovaških listov v Severni Ameriki je 120, od katerih odpade približno 40 na slovaške. Skupno imajo okrog 20 podpornih organizacij in ustanovili so nad 1000 naselbin, od katerih je 690 slovaških, 469 pa čeških. Slovaki na Madjarskem, ki jih je okrog 200.000, nimajo nobene šole. Temu nasproti pa avtor z veseljem ugotavlja, da ima okrog 140.000 Čehov in Slovkov v Jugoslaviji okoli 100 društev in 60 svojih šol. V Avstriji živi približno 70.000 Čehov in 20.000 Slovkov. Ti imajo okrog 400 svojih društev, med katerimi sta najstarejši Slovenska Beseda na Dunaju in organizacija »Komenskij«, ki vzdržuje 31 nižjih in 4 strokovne srednje šole. Avtor navaja enake podrobne podatke o stanju Čehov in Slovkov tudi v vseh drugih državah. Knjiga zasluži tudi z naše strani največjo pozornost, saj je v njej toliko dragocenih podatkov, da bodo prišli prav tudi vsakemu našemu delavcu, ki mu je pri sreči skrb za naše v tujini.

—O—

O cudnem germanofilskem pisanju kneza Radziwilla v varšavskem konservativnem listu »Czas« (o čemer smo na tem mestu že pisali) javlja moskovski dopisnik pariškega »Tempsa« svojemu listu: »Sovjetsko javno mnenje je živo vznemirjeno vsled objave dveh Radziwillovih člankov v »Czasu«. Tu mislijo v vseh krogih, da je poljski časopis črno na belem izrazil misel nemškega kancelarja. Vse sovjetske časopise brez izjeme ne prikriva svojega ogorčenja nad tem, kar samo označa za pravi vojni program, »program ropanja in spremembe Evrope v dobro nemškemu fašizmu«, kakor pravi »Pravda«. Sicer si pa tu tolmačijo navedena članka, ki izražajo osebno politiko kapitana Becka, zunanjega ministra Poljske, kot strah poljskih vodilnih krogov pred Nemčijo in njih željo po »kanalizaciji« ekspanzijske in osvajaške politike nemškega imperializma. »Izvestija« ironično čestita poljskemu listu radi jasnosti, s katero razlaga stališče poljskih vodilnih krogov. »Pravda« prav tako ironično priporoča Baldwinu in vsem tistim, ki so v Hitlerjevem govoru odkrili znake njegove ljubezni do miru, naj prečitajo članke princa Radziwilla, ki pač najbolje razlagajo misel in smernice voditeljev tretjega Rajha in njihovih poljskih zaveznikov. Ali more po vsem tem, zaključuje svoj komentar »Pravda«, še obstajati kak dvom o smotrih, ki jih v njuni borbi proti kolektivni varnosti, proti regionalnim paktom in proti jantvom miru skupno zasledujeta Nemčija in Poljska? Njima niso potrebna jamstva proti napadalcu, marveč jamstva za napad.«

—O—

O avstrijskem vprašanju v zvezi s Schuschniggovim zunanje-političnim eksperimentom piše pariški »Temps« na uvodnem mestu: »V dejstvu, da je Avstrija odločena braniti svojo neodvisnost, je nedvomno prvi pogoj za stabilizacijo položaja v Srednji Evropi. Toda ta pogoj se ne zadostuje za gotovost, da bi ta cilj mogel biti tudi dosežen. Potrebno je v prvi vrsti zajamčiti tej državi moralne in materialne možnosti, da bo mogla dostojanstveno živeti in prosperirati. Edino sredstvo za uveljavitev teh možnosti pa je v takojšnji realizaciji podonavskega pakta, katerega princip se nahaja že v francosko-italijanskem sporazumu v Rimu. Stabilizacija Srednje Evrope, ki bi morala imeti za logično posledico kar najboljše politične in gospodarske perspektive, ne more nastopiti drugače, kakor na podlagi dela podonavske konference. Nerodno je, da se ta konferenca ne more sestati že v mesecu juniju, kakor je bilo takoj splošno predvidevano, in da priprave zanjo naltujejo na težkosti, ki proizhajajo predvsem, kakor se zdi, iz pomanjkanja medsebojnega zaupanja s strani zainteresiranih držav in pa iz posebnih potreb, o katerih ni mogoče strogo voditi računa pri splošnem urejanju razmer, ki je tako velikega pomena. Kakor ni mogoče dopustiti nobenih teženj po podreditvi podonavskega pakta morebitni reviziji pogodb, prav tako tudi ni mogoče tega potrebnega sporazuma podrediti formalnim obvezam, ki so v nasprotju z nacionalnim čustvom nekaterih držav. Delo, kakršno je to, zahteva od vseh tistih, ki pri njem sodelujejo, največjo dozo dobre volje na vseh straneh in odkritosrčno prilagoditev okoliščinam. Tisti, ki si žele konsolidacije miru v Srednji Evropi, ne smejo pozabiti, da s prevelikim zavlačevanjem sklenitve podonavskega pakta podpirajo, ne da bi se tega niti zavedali, nemško ekspanzijo v tem predelu Evrope.

Čitajte in razširjajte

»Glas naroda«!

Sport

Srednješolski lahkoatletski miting v Zagrebu

V soboto dne 1. junija je bila v Zagrebu svečana otvoritev novega srednješolskega stadiona, pod pokroviteljstvom kraljevega namestnika dr. Sv. Perovića. Zastopal ga je g. dr. Kostrenčić. Sodelovali so beograjski, ljubljanski in zagrebški srednješolci. Za nastop srednješolcev je vladalo veliko zanimanje, to kaže že število publike, ki je dosegalo številko 2000. V prvih točkah so nastopali samo Zagrebčani in sicer so to bile večinoma telovadne točke.

Za telovadbo je sledil troboj v lahki atletiki med Beogradom, Ljubljano in Zagrebom. Zmagali so Zagrebčani z 100 točkami, drugi Ljubljanci z 52 in tretji Beograjci z 20 točkami.

Rezultati so naslednji:

Krogla: 1. Kajfež (Lj.) 13,56 m, 2. Pogelšek (Lj.) 13,50 m. Tu sta pokazala Ljubljanci znatno premoč.

Tek na 1500 m: 1. Djinovski (Lj.) 4:39, 2. Kralj (Z) 4:44,6, 3. Poljšak (Lj.) 4:46. To je bila najzanimivejša borba v vsem tekmovalstvu. Vseh 9 tekmovalcev se je do 1200 m držalo skupaj, od tu naprej pa se je Djinovski z ostrim sprintom odtrgal in sigurno zmagal pred Zagrebčanom Kraljem, ki se je z Poljšakom boril za 3. mesto.

V teku na 200 m: Sigurno zmagajo Zagrebčani s časom 24,3.

Disk: 1. Kajfež (Lj.) 41,74 m, 2. Jurković (Z) 41,56 m, 3. Šeni (Z) 38,84 m. Trda borba med Kajfežem in Jurkovićem, Kajfežu je šele v zadnjem metu uspelo premagati za 18 cm Jurkovića.

Skok v dalj: 1. Cvijetić (Z) 5,86 m. Ljubljana se plasira na 4. mesto s skokom Erberja 5,60 m. Komaj 15-letni Erber se ni mogel uveljaviti med mnogo starejšimi Zagrebčani in Beograjci. Popolna premoč Zagrebčanov se je pokazala v teku na 100 m; najboljši Ljubljane je tekel 12,1 in se ni plasiral v finale.

Kopje: 1. Pogelšek (Lj.) 45,91 m, 2. Weisner (Z) 42,54 m. Trdna zmaga Pogelškega, ki je z malim prestopom vrgel kopje okoli 50 m.

sdP.hmh hdgo odgo hdgoh
Skok v višino: 1. Marčić (Z) 1,70 m, 2. Fulgozi (Z) 1,65 m, 3. Ungerer (Z) 1,65 m.

V štafeti 4x100 m zmagala Zagreb s 47,3 sek.; Ljubljana zaradi slabe predaje šele na tretjem mestu.

Štafeta 4x200: 1. Zagreb 1:37,7, 2. Ljubljana 1:41,1, 3. Beograd 1:42,4. Tudi v tej štafeti so Ljubljanci imeli slabo predajo in zaradi tega zasedli samo 2. mesto, čeprav so tekli boljše kot Zagrebčani.

Poleg lahke atletike so bile še igre v roketu med Ljubljano in Zagrebom, zmagal je Zagreb 8:3 (3:2). Nepriznako pa so v odbojki zmagali Beograjci nad Zagrebom 15:9, 15:13 in Ljubljano 15:6, 15:10.

Lahka atletika treh kontinentov

Ameriške lahkoatletске prireditve zadnjega tedna so prinesle zopet vrsto prav odličnih rezultatov. Pojavilo se je zopet večje število odličnih, dosedaj še malo znanih atletov in je sploh podoba, da imajo v USA v tem pogledu na razpolago skoraj neizčrpen vir.

Najpomembnejši rezultati so bili tile: 100 m: Neugas 10,4 sek.; — 440 yardov: Luvalle 47,4 sek.; — 880 yardov: Busch 1:53,5; — skok v višino: Johnson 2,03 m; — skok v daljino Olsen 7,32 metra; — skok ob palici: Maedows 4,365 m; krogla: Torrance 16,58 m; — disk: Levy 48,79 m; — kopje: Parther 66,92 m; — kladio: Gohners 50,04 metra.

Na Japonskem, kjer se je lahkoatletska sezona šele pričela, so bili dosedaj doseženi najboljši tile rezultati: skok v daljino: Tajima 7,39 m; — troskok: Harada 14,93 m; — skok ob palici: Nišida 4 metre; — skok v višino: Azakuma 1,90 m; — 10.000: Lynu 31:45,2.

V Pretoriji so zaključili sezono s prvenstvenimi tekmami za Južno Afriko. Pomembni so tile uspehi: 100 yardov: Grünbeck 9,6 sek.; — 220 yardov: Reid 21,6 sek.; — 440 yardov: Shore 48,2 sek.; — 120 yardov — zapreke: Kiel 15 sek.; — 440 yardov — zapreke: Ruhston 54,2 sek.; skok v višino: Teacker 1,90 m; — skok v daljino: Viljoen 7 metrov; — skok ob palici: De Plessis 3,81 m.

Drobne sportne vesti

Tujina jih vabi. Znana nogometaša Lechner od Slavije (O) in Glišović od BSK zapustita Jugoslavijo in bosta igrala za Racing C. Strasbourg. Tudi Ivica Hitrec se zopet pogaja s curiskimi Grassopperji.

Švica bo prihodnje leto sodelovala pri tekmah za srednjeevropski pokal.

Američan Peter Fiek — »najhitrejši plavalec sveta« je po prvem neuspelem startu v Budimpešti sedaj odlično zmagal na 100 yardov-crawl v času 52,8 sek. Drugi je bil Fischer 53,8 sek., in šele tretji Čzik, Fickov zmagovalac pri prvem startu v Evropi.

V tekmah za Davisov pokal, ki bodo od 6. do 8. t. m. v Pragi med Českoslovaško in Japonsko, bodo zastopali prvo: Menzel, Caska in Maleček, Japonsko pa Nišimura in Jamagiši.

Norveška nogometna reprezentanca je zmagala v Oslu nad amaterji Madjarske z 2:0.

Skoro 50 let napora za 1 meter. O novem svetovnem rekordu v skoku v daljino, ki ga je pred kratkim postavil črnc Jesse Owens, smo že poročali. Razvojna pot tega rekorda je bila tale: 1. 1883 je Skot Parsons prvi preskočil znakom 7 metrov. Šele leta 1892. je izboljšal Anglež Fry na 7,13 m, torej točno 1 m manj ko znaša skok danes.

Francoz Thill je zmagal v Barceloni v boku po točkah nad Špancem Aro in je s tem obdržal še nadalje naslov svetovnega mojstra v srednji kategoriji.

Teniški prvak na prvenstvenih tekmah Francije je postal Anglež Perry z zmago nad Nemcem Crammom.

Ludvik Starić, znani slovenski dirkač, se je težko ponesrečil v Pardubicah. Ker je šele zadnje čase dirkal za česko tovarno motociklov »Jawa«, je morda vprav nepoznanje novega kolesa zakrivilo njegovo nesrečo.

Glasbeni vestnik

V dunajskih slavnostnih tednih (Die Festwochen), polnih glasbenih prireditev, bodo aranžirali tudi velik koncert na prostem. Sodeloval bo zbor državne opere, znani dunajski »Sängerknabenchor« in orkester. Povodom te vesti mi je prišlo na misel, da ne bi bilo napačno, privedi v Ljubljani na Kongresnem trgu zvečer koncert narodnih pesmi, zlasti korolkah, na katerem naj bi sodelovali vsi ljubljanski zbori Hubadove župe JPS. Koncert naj bi prenašala naša radijska postaja. Z. P.

Českoslovaško društvo »Komenskij« je poslalo na Dunaj koncertirat svoj šolski mladinski zbor, ki je žel s petjem čeških, moravskih in slovaških pesmi pod vodstvom svojega pevovalca F. Lyzoka velike uspehe. Dunajska kritika petje malčkov izredno hvali. Saj smo tudi mi ponosni na naše »Trboveljske slavček«!

Ljubljanska Glasbena Matica namerava izdati v več albumih serijo slik slovenskih skladateljev, ki jih je bil za lansko glasbeno razstavo na velesejmu narisal akad. slikar in skladatelj prof. Saša Santel. Želimo, da zanimiva izdaja čimprej izide in dobro bi bilo razglasiti ceno ter razpis prednaročnikov.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

Ugledni hrvatski glasbeni list Sv. Cecilija, glasilo Cecilijanskega društva v Zagrebu, ki ga vzorno urejuje kanonik g. Janko Barle, nadaljuje v zadnjem zvezku dr. A. Goglijevo razpravo o orkestralni muziki v Zagrebu, urednik poroča o advenstskih popevki »Jager na lovu shraja« (z notnimi primeri), St. Premrl (Ljubljana) ocenjuje »Hrvatski cerkveni Kantuale«. Sledi še mnogo vesti in drobica. — Prijateljtem cerkvene glasbe priporočamo Sv. Cecilijo v naročbo. Letna naročnina znaša 40 Din. Naslov: Zagreb, Kaptol 1.

V Pragi izhaja nov glasbeni list »Hudební zpravodaj« (Praha II, Sokolska 22). Urednik mu je Jaromír Dolenský. List pri- naša tudi glasbene dopise iz Jugoslavije.

Kultura

Ideje za književnost, politična pitanja. Beograd. Urednik M. Crnjanski. Radi pomanjkanja časa in prostora za danes samo omenjamo 28. št. zanimivega lista, ki ima to pot slovensko prilogo. K listu se povrnemo z izčrpnim poročilom, za danes pa čitatelje samo opozarjamo, da dobe Ideje v Ljubljani v knjigarni L. Schwentner, Prešernova ulica. Ideje zaslužijo našo pozornost in priporočilo.

Hrv. skladatelj dr. Božidar Širola, direktor gimnazije v Bečkom Petrovcu, je bil imenovan na mesto upokojenega administrativnega direktorja drž. glasbene akademije v Zagrebu Vj. Rosenberga Ružića. Odličnemu glasbeniku in velikemu prijatelju Slovencev k imenovanju priskrbo čestitamo!

Zagrebaško pevsko udruženje »Lisinski« je pod vodstvom opernega direktorja G. Krešimira Baranovića z izredno lepim uspehom koncertiralo v razprodanih dvoranah Kolarčeve univerze v Beogradu. Na sporedu so bili zastopani skladatelji V. Lisinski, Fr. Dugan, P. Konjović, A. Dobronić, K. Manojlović, Fr. Dugan ml. in K. Odak. Drugi dan se je Lisinski korporativno poklonil manom svojega pok. vzvišenega pokrovitelja na Oplencu.

14. redna skupščina Saveza nabavljajalnih zadrug državnih uslužbencev

Letošnja redna skupščina Saveza nabavljajalnih zadrug državnih uslužbencev je bila letos v Nišu dne 1. t. m. Iz vseh krajev naše države se je skupščine udeležilo lepo število delegatov, da v imenu nad 120.000 zadrugarjev podajo račun dela v preteklem letu, ter določijo smerice za bodoče.

Med številnimi jugoslovanskimi delegati smo opazili tudi štiri Bolgare pod vodstvom dr. Pazova, ki so dospeli, da v imenu štirih zadrug bolgarskih organizacij, ki predstavljajo 800 tisoč članov z imovino nad 16 milijard levov, manifestirajo za bratsko jugoslovansko-bolgarsko zadrugo vzajemnost.

Tudi Slovenija je bila častno zastopana s člani uprave: načelnikom g. Deržičem iz Ljubljane, dr. Pečovnikom in Hrenom iz Maribora, ter številnimi ostalimi delegati iz Ljubljane in Maribora.

Glavna skupščina je pričela v soboto zjutraj ob 9. uri v dvorani Zanatskega doma v Nišu. Predsedoval je predsednik Saveza g. Anton Štiber, upokojeni pomočnik poljedelskega ministra. Skupščini so prisostvovali zastopniki Nj. Vel. kralja, ministra finance, ministra prosvete, bana moravske banovine.

Iz poročila je razvidno, da je bilo koncem leta 1934 v Savezu včlanjenih 206 zadrug z

1294 deleži, ter nad 120.000 člani s nad 200.000 deleži. Lastnih sredstev so imele zadruge koncem leta 1934. 97 in pol milijona dinarjev. Savez poseduje lastni mlin v Adi in Molu, zadržno restavracijo in prenočišče v Beogradu. Za ideološko zadržno misel je Savez odposlal 104 nagrade za srednje šole in razpisal nagrade po Din 1500 na sedmih fakultetah. Poleg tega pa na srednjih strokovnih šolah 60 nagrad po 200 Din.

Savez izdaja lasten strokovni list »Zadrugarstvo«, ki izhaja že sedmo leto in »Zadržno zastavo«, ki izhaja od februarja tekočega leta. Že leta 1932. je Savez ustanovil posebno zadržno biblioteko, ki izdaja strokovne brošure in knjige.

Pri volitvah sta bila ponovno izvoljena v smislu pravil odstopivša člana uprave g. načelnik Deržič Ivan in Anton Hren iz Maribora.

Polek kongresa je bil dostojanstven in se je vršil v najlepši harmoniji. Vsi govorniki so poudarjali veličino in pomen zadrugarstva ter podčrtali odločno voljo, da se zadržno misel čimbolj utrdi in razširi po vsej državi.

V nedeljo zjutraj so se delegati povečini razšli, nekaj jih je odpotovalo v Bolgarijo, kjer so jim bratje Bolgari priredili bratski sprejem.

Opozorilo nameščencev glede bivšega zavarovanja v Italiji

Po nettunskih konvencijah bodo prejeli naši državljani za tisto dobo zavarovanja, v kateri so bili po 1. januarju 1919 v službi na sedaj italijanskem ozemlju, delno rento od italijanskega zavoda. Vprašanje pravic iz zavarovanja pred 1. januarjem 1919 pa še ni končno rešeno.

Glede zavarovanja pred 1. januarjem 1919 je pa izšel kr. italijanski dekret, po katerem morajo zavarovanci, ki imajo iz bivšega avstrijskega zavarovanja še pravico do rente ali njihovi svojci, zahtevati invalidsko, starostno, vdovsko ali otroško rento. Ostali zavarovanci pa povračilo premij po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju ali pa namesto njega pretvoritev tega povračila v prostovoljno zavarovanje brez nadaljnjega vplačila premij. Sicer iz dekreta zlasti glede na določila nettunskih konvencij ni jasno razvidno, ali morajo od inozemcev prijaviti svoje zahtevke le tisti, ki imajo že pravico do rente, ali tudi ostali, in ali morajo staviti svoje zahteve le zavarovanci bivših nadomestnih zavodov ali pa tudi zavarovanci bivšega »Deželne urada Občega pokojninskega zavoda v Trstu«. Vendar pa svetujemo — da bo izključena vsaka škoda — vsem, ki so bili pred 1. januarjem 1919 v službi na sedaj italijanskem ozemlju, da vložijo najkasneje do 8. junija t. l. na naslov: »Istituto nazionale Fascista della previdenza sociale«, Trieste, Via

Coroneo 2, prošnjo za priznanje rente, če imajo po zakonu pravico do nje, sicer pa pogojno prošnjo za povračilo premij ali še bolje za pretvoritev tega povračila v prostovoljno zavarovanje. Zadržna prošnja naj bi se glasila približno takole:

»Če se kr. italijanski dekret z dne 21. septembra 1933, Gazzeta Ufficiale n. 285, nanaša tudi na moje bivše zavarovanje na sedaj italijanskem ozemlju, prosim, da se mi vrnejo premije po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, ali (boljše): da se znesek povračila premij, ki bi mi pripadal po § 25. bivšega avstrijskega zakona o pokojninskem zavarovanju nameščencev, pretvori v prostovoljno zavarovanje. Izrečen poudarjam, da dajem to izjavo le pogojno, samo da ne zamudim roka, in si pridržujem vse pravice, ki mi pripadajo na temelju konvencij, ki so bile v tej zadevi z Jugoslavijo že sklenjene ali bodo pa še sklenjene. Na sedaj italijanskem ozemlju sem bil v službi trdke od dne do dne in sem bil zavarovan pri pod št.«

Kdor nima pri rokah vseh podatkov glede svojega zavarovanja, naj odpošlje prošnjo v Trst takoj brez njih in jo pozneje popolni. Prepis prošnje naj pošlje pa vsakdo tudi Pokojninskemu zavodu za nameščence v Ljubljani.

Poročilo Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije o tretjem mednarodnem kongresu za štednjo

Tretji mednarodni kongres za štednjo je bil na svečan način otvorjen v Parizu dne 20. maja t. l. v prisotnosti predsednika francoske republike g. Lebruna kot pokrovitelja in pod predsedstvom francoskega ministra dela in socialne politike g. Jacquera.

Na kongresu je bilo zastopanih 28 držav, in sicer Avstrija, Belgija, Bolgarija, Brazilija, Češkoslovaška, Danska, Finska, Francija, Irska, Italija, Japan, Jugoslavija, Luxemburg, Nizozemska, Nemčija, Norveška, Nova Zelandija, Poljska, Portugalska, Rumunija, Španija, Švedska, Švica, Tasmnija, Zedinjene države, Urugvaj, Velika Britanija, Južna Afrika in Kanada. Večje srednjeevropske države so poslale po najmanj 60 delegatov, zato jim je bilo mogoče, da so na kongresu govorili v domačem jeziku. Češkoslovaška je poslala 120 delegatov, Jugoslavija samo 4, in sicer prof. Milana Vidmarja kot predstavnika Banovinske hranilnice v Ljubljani, direktorja Frana Schwarzwalda kot predstavnika Gradske štedionice v Zagrebu, dr. Djuro Rakića, tajnika Zveze hranilnic kraljevine Jugoslavije in dr. Vladimirja Murka kot predstavnika Mestne hranilnice ljubljanske.

Organizacija je bila naravnost odlična. Delegati so prejeli tiskane referate 53 referentov iz najrazličnejših držav. Samo na ta način je bilo mogoče zaključiti kongres v teku pičlih petih dni.

Kongres je bil sijajna manifestacija štednje v življenju poedincev in posameznih narodov. Prav posebne važnosti je bil govor ministra dela in socialne politike g. Jacquera, ki je med ostalim naglasil tudi to-le: Moralna, socialna in gospodarska vrednost štednje se meri po vrednosti ustanov za štednjo, po načinu, kako upravitelji hranilnic razumevajo svojo visoko mislo, pa tudi po načinu, kako posamezne

vlade na tem področju razumevajo svoje vloge. Vloga vlade v štednji se lahko rezumira v dveh značajnostih: ohranjenje in zaščita. Ohranjenje duha štednje, okrepitev hranilnih ustanov in pa zaščita vložnih zneskov in kontrola nad štednjo.

Izmed številnih resolucij, ki so bile sprejete na kongresu, se posebno odlikuje resolucija, v kateri se ugotavlja, da so različne krize sorazmerno slabo zadele hranilnice. Ker je po zgodovinskih analizah ugotovljeno, da se s pomočjo štednje in dobro organiziranih hranilnic gospodarske krize povsod lažje obvladajo, se v tej resoluciji pozivajo vlade, da posvetijo vso svojo pažnjo hranilnicam, in se izogibajo vsakega omejevanja njihove gospodarske aktivnosti, v kolikor bi to ne bilo potrebno z razloga varnosti in likvidnosti hranilnic. Resolucija posebno podčrtava dolžnost posameznih vlad in narodnih bank, da skrbijo za jamstvo likvidnosti hranilnic po običajnih garancijah. Resolucija apelira na vse vlade, da pospešujejo štednjo s prijateljskimi mednarodnimi odnosaji in stabilnostjo domačih veljav. V interesu pravičnega razvoja štednje in na osnovi vztrajnega dela in moralnega zadržanja izražajo želje za postopno omejevanje in končno ukinitve loterij v posameznih državah. V resoluciji o hipotekarnih posojilih se zahteva omejitev in ukinitve privilegiranih posojil, ki škodujejo hranilničnim posojilom. Ravno tako se obrača resolucija na posamezne vlade, da skrbijo za hitrejši postopek in pocenitev izvršnega postopka za kritje obveznosti hranilnicam. Ravno tako zahtevajo resolucije tudi omejitve vseh moratorijev, ki škodujejo hranilnicam. Z ozirom na okoliščino, da naziv »hranilnica« še ni povsod z zakonom zaščitena, se more smatrati za hranilnico samo ona obče koristna dobrotvorna ustanova, ki je lahko članica Mednarodnega Instituta za štednjo.

(V naši državi so to samoupravne hranilnice!) V resoluciji o šolski štednji se na vse vlade apelira, da store vse potrebno, da se v šolah, posebno učiteljskih šolah, vnese v učni načrt tudi pouk o štednji.

V ostalih resolucijah se dajejo priporočila za delo hranilnic. Prisotni zastopniki jugoslovanskih hranilnic so se v glavnem

Borzna poročila

DEVIZE.

Ljubljana, 4. junija (s primo Narodne banke). Amsterdam 2954-58—2969-18, Berlin 1756-08—1769-95, Bruselj 740-60—745-67, Curih 1424-22—1431-29, London 214-13—216-18, Newyork 4322-52 do 4358-83, Pariz 288-82—290-26, Praga 183-04 do 184-15, Trst 360-39—363-47.

Curih, 4. maja. Beograd 7, Pariz 20-25/52, London 15-04, Newyork 305-50, Bruselj 51-975, Milan 25-35, Madrid 42-05, Amsterdam 207-30, Berlin 124-20, Dunaj 58—, Stockholm 77-55, Oslo 75-55, Kopenhagen 67-15, Praga 12-83, Varšava 58-05, Atene 2-90, Carigrad 2-48, Bukarešta 3-05, Helsingfors 6-64, Buenos-Aires 0-805.

VREDNOSTNI PAPIRI.

Ljubljana, 4. junija. Inv. pos. 81 do 83, Bler 7% 77-78, Bler 8% 66-50—67-50, Obv. drž. hip. banke 1927 72-50—73-50, agrarno pos. 45—46, begluške obveznice 64—65, obv. slab. pos. 1931 80—83, vojna škoda 368—369.

Zagreb, 4. junija. Inv. pos. 80, vojna škoda 367—368, 7% Bler 65-50—66-75, 66-75—67-50, 8% Bler 78-25 r, pos. hip. banke 73—75, begl. obveznice 63-50—65, Agr. banka 225—230, Dunaj-Zagreb klearing 865-50—875-50—870-50, Dunaj Beograd klearing 875—865, Grčija-Zagreb klearing 32-15—32-85—32-50, Grčija-Beograd klearing 33-50 b, Priv. klir. London-Zagreb 233-39—234-99—234-19, privatni klir. London-Beograd 235-30—233-70, priv. klir. Madrid-Zagreb 627—637—632, priv. klir. Madrid-Beograd 620 tr, Trboveljska 125 n, Sladkor Osijek 135—145, 7% slab. pos. v Parizu 84-50—86—84-50—85.

Beograd, 4. junija. Inv. pos. 82—81, 7% slab. pos. Pariz 82-50, 6% begluške obv. 65-50—65 (65-50), Vojna škoda prompt 366-25—366 (366-50), 8% Bler 78-50, 7% Bler 67—66, 7% pos. hip. banke 75—73 (74), Narodna banka 6000—5800, Agr. Priv. banka 226-50—225-50 (226-50).

BLAGO.

Ljubljana, 4. junija. Tendencia čvrsta. Nudi se žito: Koruza 73—75 (popolnoma suha) feo bačka postaja; popolnoma suha feo banatska postaja 73—75. Oves zdrav, suh, rešetan feo slav. postaja 107—109. Pšenica 78 kg 2% feo bačka postaja 140—145, 78 kg 2% feo banatska postaja 139—142. Moka: pšenična Og banatska

držali kot opazovalci, ker jugoslovanske hranilnice se niso zakonito urejene in žive v prilikah, ki se temeljito razlikujejo od prilik hranilnic v drugih državah, ki so svoje hranilnice organizirale s pomočjo zakona in jih postavile v najpovolnejši položaj, tako da lahko poslujejo brez težkoč in brez moratorija.

postaja 235—245, pšenična Og bačka postaja 230—240, pšenična 2 bačka postaja 210—220, pšenična 5 bačka postaja 190—200. Otrobi: pšenični debeli 100—105.

Novi Sad, 4. junija. Pšenica: bačka potiska 136—140, slavonska 137—139, sremska 134—136, bačka 132—136, banaška 127-50—136. Vse ostalo neizpremenjeno. Tendencia mirna. Prometsrednji.

Sombor, 4. junija. Pšenica: gornja bačka, sremska in banaška 134—136, bačka okol. Sombor 132-50—135, bačka in banaška potiska 140—142-50, slavonska 138—140. Moka: bačka Og in Ogg 207-50—227-50, št. 2 187-50—207-50, št. 5 167-50—187-50, št. 6 152-50—167-50, št. 7 122-50—132-50, št. 8 97-50—100. Otrobi: bački 85—87. Ostalo neizpremenjeno. Tendencia mirna. Promet 42 vagonov.

BLAGO.

Budimpešta, 4. junija. Tendencia mirna. Promet srednji. Pšenica: maj 16-25—30—23 do 16-29—16-31. Rž: maj 11-70—74 do 11-68—70. Koruza: julij 10-95—92, 10-92—93, avgust 10-95—97—94, 10-94—95.

Chicago, 4. junija. Pšenica: julij 83-25, september 84-5, december 86-125. — Kuruza: julij 81-125, september 75-1075, december 65—. Oves: julij 34-75, september 31-625. Winip. pšenica: julij 83-125, december 86—.

MALI OGLASI

Vsaka beseda 50 par. Najmanjši znesek 5 Din. Drž. in ban. davek 3 Din. Oglasniki, ki iščejo službe, plačajo samo po 25 par za besedo. Pri malih oglasih reklamnega značaja stane petina vrsta 2 Din. Na pismena vprašanja je priložiti za odgovor 2 Din v znakah. — Mali oglasi so plačljivi takoj pri naročilu.

ELEKTROMOTORJI POCENI!

»Mestna elektrarna ljubljanska proda interesentom elektromotorje za istosmerni tok. 300 voltov, po zelo nizkih cenah. Interesentom v Ljubljani, ki so priključeni še na istosmerni tok, nudi za zmerno mesečno odškodnino motorje na posojilo. Pojasnila daje ravateljstvo mestne elektrarne, Ljubljana, Krekov trg št. 10/II.«

Zborovanje grafičnega delavstva

Ves pretekli teden je imelo grafično delavstvo v Dravski banovini številna zborovanja.

V Ljubljani so bili vsak večer sestanki delegatov ljubljanskih grafičarjev ter seje Glavnega odbora. Razpravljali so o delegatskem zboru delegatov vsega grafičnega delavstva iz Dravske banovine in o običnem zboru organizacije grafičnega delavstva.

V soboto popoldne ob pol 6. uri zvečer pa je bil

obični zbor Dobrodelnega društva grafičnega delavstva.

Obični zbor je vodil predsednik Dobrodelnega društva g. A. Hartman. Poročal je društveni dolgoletni blagajnik g. A. Strekelj. Strokovno organizacijo sta zastopala za Ljubljano predsednik strokovne organizacije g. D. Kosem in centralo strokovne organizacije grafičnega delavstva iz Zagreba njen generalni tajnik g. E. Stark.

Iz poročila posnemamo, da je društvo podpiralo vse leto 27 onemoglih, 22 vdov in osem sirot. Ob raznih prilikah je dalo podpore tudi nekaterim nezaposlenim članom. Dohodkov je imelo društvo 108.907-34 Din, izdatkov pa 105.163— Din, in sicer za upravne stroške 368— Din, za podpore potrebnim pa 104.795— dinarjev.

Društvo ima poleg glavne blagajne še posebno pogrebno blagajno. Iz te izplačuje pogrebne podpore. Ta blagajna je imela v letu 1934. 36.827-35 Din dohodkov in 30.560— Din izdatkov. Vsi izdatki so šli za podpore ob smrtnih primerih.

Članstvo je na običnem zboru soglasno izvolilo prejšnji odbor. Tako je za predsednika Dobrodelnega društva še nadalje izvoljen gospod A. Hartman in za blagajnika g. A. Strekelj.

Takoj za običnim zborom Dobrodelnega društva se je začel v društveni sejni dvorani delegatski zbor.

Delegatskemu zboru so prisostvovali delegati grafičnega delavstva iz Ljubljane, Maribora, Celja, Ptujja in Kamnika. Centralo pa je zastopal generalni tajnik g. E. Stark.

Delegatski zbor se je začel ob 8. uri zvečer in je trajal do 4. ure zjutraj. Razpravljal je o vseh zadevah, ki so bile na dnevnem redu običnega zbora naslednjega dne. V vseh vprašanih so bili delegati v glavnem soglasni. Tudi kandidatna lista za nove odbore je bila sestavljena soglasno.

Naslednjega dne, v nedeljo 2. junija pa je ob 10. uri dopoldne otvoril predsednik organizacije g. D. Kosem v dvorani Okrožnega urada, ki jo je članstvo polno zasedlo

obični zbor grafične organizacije.

Članstvo je stoje počastilo med letom umrle člane in članice, zlasti pa še umrlega glavnega centralnega tajnika B. K. Jošta, ki je bil naj-

uspešnejši funkcionar grafične organizacije, še posebno pa je z veliko ljubeznijo delal za grafično delavstvo v Dravski banovini. O zaslugah, o vrlinah in o uspehih pokojnika je govoril predsednik organizacije.

Zatem je predsednik izročil umetniške diplome štirim jubilantom, ki so slavili delovne jubileje. G. Repše Maks je slavil 45 letnico poklicnega udejstvovanja, g. Draksler Peter je slavil 48 letnico poklicnega udejstvovanja, g. Pavlič Josip pa 50 letnico. Med jublanti pa je bil tudi g. Strekelj Anton, ki je slavil 35 letnico funkcionarskega dela v organizaciji grafičnega delavstva.

Iz poročil posnemamo, da je imela organizacija v letu 1934. 6 in pol milijona dinarjev denarnega prometa. Za brezposelne podpore je izdala v Ljubljani 538.820-50 Din, za starostne podpore 543.394— Din, za sirotinske podpore 19.635— Din, za vdove, za bolnike in druge podpore pa 115.957— Din. Koliko je organizacija napredovala, je razvidno iz prikaza porasta denarnega prometa v posameznih fondih. Tako je imel leta 1925. samo humanitarni fond 1.063.571 Din prejemkov, leta 1934. pa je imel isti fond 2.159.290— dohodkov. V lepih slikah je bil prikazan tudi razvoj organizacijskega poslovanja, ki je od leta 1925. dalje vsako leto skokoma naraščal. Tako je znašalo število dopisov leta 1925. 1037, in sicer 51 dopisov upravnega značaja, 986 pa tarifnega značaja. Leta 1934. pa je znašalo število dopisov 6029, in sicer 2718 dopisov upravnega značaja ter 3311 tarifnega značaja. Že te številke kažejo ogromno poslovanje organizacije.

Lep promete kaže tudi dom grafičnega delavstva, ki je na vogalu Miklošičeve in Masarykove ceste, ki je imel v letu 1934. skoro milijon dinarjev prometa.

Zanimivo je tudi poročilo o prosvetnem in zlasti pa o meznem gibanju, ki ga je imelo grafično delavstvo lansko leto.

Poročila je članstvo sprejelo soglasno. Nato je članstvo razpravljalo o organizacijskih pravilih, ki jih je deloma spremenilo in o raznih predlogih za interno poslovanje.

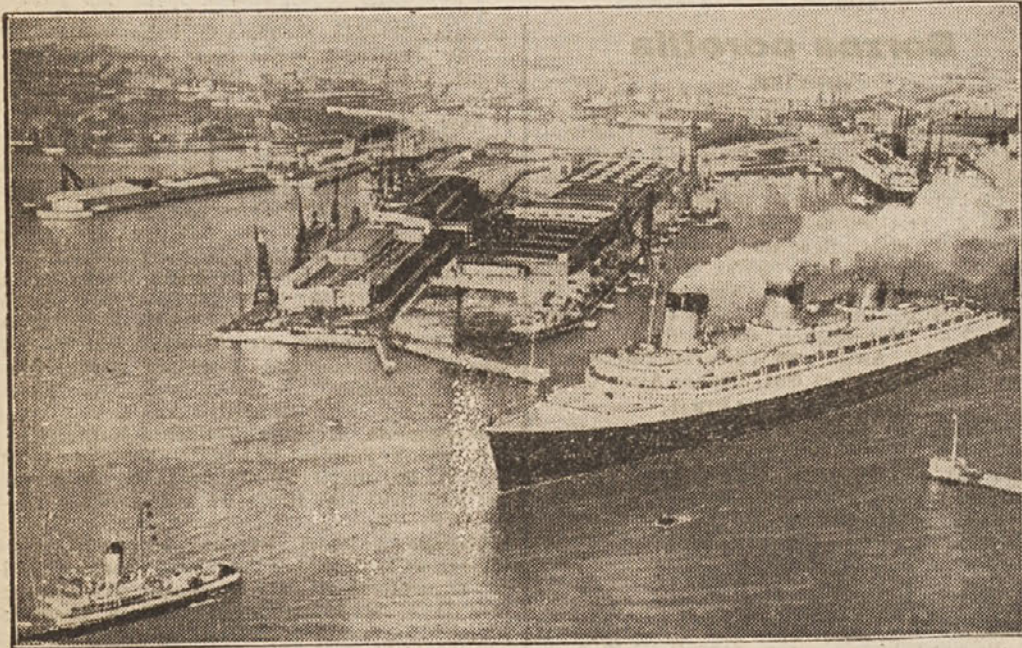
Pri volitvah je bil z vseni proti dvema glasovoma izvoljen novi odbor in za predsednika ponovno g. D. Kosem. Novi odbor je sestavljen takole: Glavni odbor: Kosem Drago, Gužina Aleksa, Žilič Ivan, Pere Oto, Stergar Rudolf, Križar Jakob, Skalar Marjan, Vlahovič Viljem, Blejce Jože, Ciber Ivan, Strban Maks, Masle Josip, Počkar Božidar, Jamnik Leopold, Dolenc Lojze, Cankar Franc; nadzornišvo: Tavčar Konrad kot predsednik, Smerdelj Edvard, Frece Ivan, Solič Anton, Maver Ivan kot člani in namestniki.

Obični zbor je predsednik zaključil ob pol 2. uri popoldne.

„Normandie“ v Newyorku

Francoska orjaška ladja »Normandie«, o kateri smo že več poročali na tem mestu, je preplula Atlantski ocean iz Southamptona v Newyork v štirih dneh, 11 urah in 33 minutah. Plula je s povprečno brzino 29.68 vozlov na

bilo nad 100.000 ljudi, ki so navdušeno vzklikali in mahali z ameriškimi in francoskimi zastavicami. Terasa nebotačnikov so bile napolnjene z gledalci. Po svečanem sprejemu v hotelu »Waldorf-Astoria« je soproga predsed-

uro. Zadnjih 700 milj je parnik plul z 32.39 milje na uro, kar smatrajo za največjo hitrost, ki jo je dosegel do zdaj preokeoceanski parnik.

Italijanski parnik »Rex« je svojčas preplul Ocean iz Gibraltarja do Newyorka v štirih dneh, 13 urah in 58 minutah, nemški parnik »Bremen« pa iz Cherbourga do Newyorka v štirih dneh, 14 urah in 37 minutah.

Po Lindberghovem povratku iz Evrope ni bilo v Newyorku takšnega splošnega navdušenja, kakor je vladalo včeraj v mestu zaradi prihoda veleparnika »Normandie«. Na ulici je

nika francoske republike ga. Lebrunova obiskala v spremstvu bivšega guvernerja zvezne države Newyork Al Smitha »Empire state buiding«. V tej palači je sprejela odposlanstvo newyorških dam s soprogo newyorškega župana Laguardijo na čelu. Ga. Laguardija je izročila soprogi francoskega državnega glavarja simboličen ključ newyorškega mesta in prekrasen šop cvetja. Gospa Lebrunova bo nadaljevala pot v Washington. Na železniški postaji jo bo pozdravil zunanji minister Hull s soprogo. S postaje se bo ga. Lebrunova napotila v Belo hišo, kjer jo bo sprejel predsednik Roosevelt.

Bela gora pri Berlinu

To-le pripoveduje dopisnik »Prager Tagblatt«:

Dve postaji od Berlina se lahko sporazumemo z ljudstvom — po češko. Postaja, kamor nas je pripeljal brlec, imenujejo lužiški Srbi Blota (Blato). Ljubezni prebivalci nas pozdravijo »Pomagaj bog«. G. Jan Vojerec iz Košebuzja me prepelje po ozkih kanalih, ki se prepletajo po obširnih košeninah. Jan Vojerec je 45 let star, izučen zidar in trenutno vodnik vsega tujskega prometa, ki zaide v Bloto. Ob robu ima prijetno hišico in se sedaj vozi v Berlin, da obišče prijatelja iz Budišina: »Ja jedu do Barlina, dokulaž, tam taž moj pšijatelj z Budišyna pšizos.« Naselje, skozi katerega se ravno vozimo, je Bila gora. Na postajnem poslopju se blešči krasna spakedranka »Byleguhre«. Moj prijatelj ne ve nič o Beli gori pri Pragi. Se nikoli ni o tem nič slišal in tudi nikdar se ni bil na Češkem. Marsikaj pa mu je znanega od bratskih Čehov. Masaryka pozna. Vozimo se v Bloto, ki je obdaja že večerni mrak. Visoka drevesa, skozi katera

jedva prodirajo solnčni žarki, grobna tišina, ki jo od časa do časa vznemirja krepak udar vesel, rahlo valovanje vode, ki nas obdaja in mehki zvoki govorice, nam vso vožnjo delajo tako zelo neverjetno. Ali je ta pokrajina Prusija ali pravilna dežela Črnoboga? Voda in jezik žlobudrata čedalje tišje. Nasproti nam prihajajo čolni, deklice z visokimi pokrivali, fantje s poljskim cvetjem na klobuku. »Dobre vjačor!« nas pozdravljajo in »pomagaj bog!« jim odgovarjamo. Temno zveni za nami njihova pesem, ker smo v trenutku ostro zavili po reki navzdol. Čedalje večja tišina vlada v gozdu in že smo vkovani na obrežje majhne vasice. Cerkev se v ničemer ne razlikuje od tisoč drugih. Še pred kratkim so dušni pastirji v cerkvi pridigali v lužiški srbščini. Danes je šola nemška. Tudi jedilni list in časopisje v gostilni »Pri golobu« je nemško. Vendar napisi pričajo čisto nekaj drugega: Hornik, švjela, Kšizam, Stofar. Vse življenje lužiških Srbov se odigrava v naravi in doma. »Lud serbski jo pilny« — pravi moj spremlje-

valec. Tipajočih razgovorov o politiki se ne loti. »Pyšo — li pivo abo vino?« vpraša krčmar. Pivo oživlja domovinsko zavest, saj je plzensko, seveda od Patzenhofferja iz Berlina.

Sekta „Bektašev“ v Albaniji

Pred kratkim je priznal kralj Zogu I. v Albaniji mohamedansko sekto »Bektašev« kot samostojno religijo. S tem se je dosedanjim trem veroizpovedim v Albaniji pridružila še četrta. Sekta Bektašev se od oficelnega Islama v mnogočem razlikuje. Bektašev je v Albaniji okoli 100.000. Po vrstnem redu padejo med pravoslavne 170.000 in katoliške 95.000. Kljub temu, da so se s to odredbo pravi mohamedanci zmanjšali za 100.000, so še vedno na prvem mestu.

Prvotno so bili Bektaši samo derviški red v Mali Aziji. Bili so v tesni zvezi z janičarji. Pri njihovih pohodih v Evropo so bili bojni pridigarji. Ustanovitelj tega reda je bil neki Bektaš in se tudi po njem imenujejo. V Albanijo so prodrli že leta 1530., predvsem pod vodstvom Ali Paše iz Janine.

S svojo hrabrostjo so si bektaši pridobili tudi velik politični vpliv. Zaradi tega in pa tudi zato, ker so se vedno bolj odtujevali oficelnemu Islamu, je sultan Mahmud II. ukazal leta 1826. red razpustiti. Ostali pa so še v Mali Aziji, v okolici Carigrada, največ pa jih je ostalo še v Albaniji, kjer imajo svoj verski centrum v mestu Voroja ne daleč od Tirane. V 19. stoletju so se še bolj razširili. Nauk Bektašev, ki je že davno prešel iz navadnega reda v sekto, je podoben nauku šistov.

Vzrok povzdiga v samostojno vero, o čemer se je v albanski javnosti že leta 1928. živahno diskutiralo, ne leži toliko v političnem ozadju — znanjšanje pravoslavnega vpliva in tudi fanatičnega mohamedanskega — temveč predvsem v tem, da so tudi kraljeva hiša in sorodstvo ter mnogo drugih albanskih uglednih plemičev pristali te sekto. Bektaši tudi ne poznajo skrivanja obrazov pri ženskah. S tem

v zvezi je Zogu kakor Kemal v Turčiji odpravil nošnje pajčolanov. Bektaši ne dajo velikega pomena običajnim molitvam v mošejah. Zato v krajih, kjer prevladujejo, podirajo mošeje, kar bo v dolgem času zelo vplivalo na zunanji izgled nekaterih krajev. Oni imajo sami svoje samostane.

Bektaši so naseljeni predvsem v nižavah severne Albanije razen Skadra, od koder so bili pregnani že v 18. in 19. stoletju. Dalje imajo v posesti tudi pokrajine, Mad, Malakstra, Dropoli, Kolonia in Korica. Končno so pripadniki povsod raztreseni. Najvažnejši samostani, ki so sedaj naravno pridobili mnogo na vplivu, so centri novega gibanja. Tako vodi »opat« Mehmed Baba to gibanje iz samostana Fuš Kruš, opat Selman Baba iz samostana Argirokostron, ki leži na jugu Albanije. Manjši samostani se nahajajo še v Tirani, Elbasanu in v okolici Argirokostrona.

Zamudniki

Ni mnogo ljudi, ki imajo poseben dar, opaziti kako ugodno priložnost, in jo tudi izkoristiti. Večina čaka, premišluje in okleva. Ko se morda odločijo za dejanje, je že prepozno. Tak zamudnik si nato očita, zakaj ni od sklepa, ki mu je že morda dozorel v mislih, pravi čas prešel k dejanju. Zamujeno pa je zamujeno in z očitki ne dosežemo ničesar.

Zmota ali neuspeh je često posledica prehitrega in preslabo premišljenega dejanja. Morda smo kako priložnost preveč ugodno presojali, in ker nas je neuspeh razočaral, nam je sedaj volja zagrenjena. Te pikrosti, ki jo okuhamo, pa se moramo braniti. Boj za življenje je hud in prvi neuspeh nas ne sme oplahiti. Zaupati moramo vase in si ostriži pogled, da bo mogoče prihodnje priložnosti jasneje videti in bolje presoditi. Neodločni ljudje, ki se ne morejo nikoli dokopati do samostojnega gibanja, ostajajo na lestvici uspehov vedno na najspodnejšem klinu. Nikoli ne morejo navzgor, ker si ne upajo niti pogledati kvišku.

Ni dobro poskušati tvegane stvari, ko ni časa ali potrebe za to, kakor hitro pa se ponudi priložnost in možnost, je treba pogumno zagrabit. Potlej — mora uspeti!

Bruno Mussolini, najmlajši sin duceja, ki je dopolnil 17. leto je prejel od svojega očeta pilotski patent. Pravi, da je Bruno Mussolini najmlajši italijanski pilot.

Emil Vachek:

Kri ne kliče po maščevanju...

Ves izčrpan je sedel na kraj, kamor je močno pripekalo sonce. Zolna je letela mimo in sedla na deblo velikanske buke. Ta stvar je imela mnogo strani in med njimi so bile tudi take, da si je mogel misliti, da lahko mirno živi. Toda tu, na tem kraju, si tega ni mogel misliti. Tu je ta stvar imela svoje pravo ozračje. To je bil umor. Morda so bili kaki razumski vzroki proti temu, da bi bil to navaden umor, toda tu je vse govorilo strašno neusmiljeno.

Umor in umor. Trije ljudje, ki se niso mogli braniti, stari, žena in pohabljenec, in on jih je dal usmrtiti, čeprav so trdili, da so nedolžni. Seveda, vsak vohun trdi, da je nedolžen, in pravi to tako ganljivo, kolikor more. Brigadno sodišče, pred katero bi bili morali biti postavljeni čez nekaj ur, morda čez eno uro, bi tudi ne bilo verjelo njihovim besedam. Tu je bil zanesljiv človek, zvest državi, in ta je vse to potrdil. Ovadili so ga sovražniku. Že samo to je zadostovalo za obsodbo. Vsa razlika je bila samo v tem, da bi se izpremenila forma in da bi jih obesili, namestu ustrelili. Toda sodna zmota je nekaj drugega kot zmota posameznika. Justični umor je nekaj skoraj abstraktnega. Sodnik, ki pošlje v dobri veri nedolžnega na vešala, ima proti svoji vesti vsaj neko oporo, ako si misli, da je bila to tedaj, kakor se mu je zdelo, njegova neizpremenljiva dolžnost in da se temu ni mogel izogniti. Toda Bernard ni imel nobene take dolžnosti in bi se bil temu prav lahko izognil. Mrzel pot mu je vstal na čelu. Če je tisti ovaduh lagal! Zdaj je res vse viselo na tem človeku. Kaj, če je ta opora tenka kakor las?

41

2.

Ko se je Bernard vrnil k vozu, ga je žid gledal s kozla osuplo in sumljivo. Kaj je iskal v gozdu, da ima umazane hlače in na suknjiču polno trnja in igličja? Ali morda ta človek ve, da je tam zakopan zaklad? Prav mogoče, da je to bivši častnik, ki je tam neke pri umiku zakopal polkovno blagajno in je sedaj prišel, da bi jo oplenil. Po zunanosti je mogel biti vojak. Žid se je že kesal, da ni privezal konja k drevesu ter skrivaj opazoval svojega potnika. Tedaj je rekel Bernard: »Pojdeva dalje v Volosjanko.« Žid je pogladil konja. Astenburg je nekaj časa molčal, potem pa vprašal: »Poznate koga v Volosjanki?« Žid je pokimal. Da, pozna tam vplivnega moža. Njegovo ime? Piše se Glaser. Bernardu je bilo, kakor bi ga bil nekdo udaril. Glaser! Prav tako se je imenoval vendar človek, ki je ovadil tiste tri. Za božjo voljo! Morda je pravi. Vprašal je, kaj je ta človek. Žid se je namrdnil. Tu je vendar vsak ali žganjar ali pa trgovec z živino in žitom. Navadno pa oboje v eni osebi. »Glaser,« je pravil, »je najbogatejši človek v tem gnezdu. Meja je za vasjo, razumete?« Torej tihotapec. Ampak vzemi to vrag! Bernard je vprašal, kako dolgo je ta Glaser naseljen v Volosjanki. Kočijaž je nekaj časa premišljal, potem pa je rekel, da stanuje tam, kolikor on ve, že osemnajst ali dvajset let. Bernardu je usihalo grlo. »Ali je tam več Glaserjev?« ga je vprašal. »Da, vsa rodbina živi tam.« Več si Astenburg ni upal vprašati. Tisti Glaser, ki je bil skrita vzmet te tragedije, je bil gotovo eden iz te rodbine.

Med tem se je voz prigugal na vrh griča. Pred očmi je Bernardu vstala običajna rusinska vas z množico neredno razmetanih, revnih raztrganih koč brez dimnika. Samo zraven čedne lesene cerkve s čebulnatim stolpom je stalo lepo, zidano poslopje z dimnikom. Vprašal je voznika, kaj je to. Izvedel je, da je to grškokatoliška fara. Sklenil je, ostreši se

svojega spremljevalca. Stopil je z voza, plačal ter ga odpustil.

Tu je imel Volosjanko pred seboj kakor na dlani. Čudno! Ko so se bojevali za to vas, je sam videl, kako je gorelo več poslopij. Na eno je padla pred njegovimi očmi ruska granata ter ga porušila. Zdaj pa je bila vas cela in taka, kakor da se je vojna ni dotaknila. Bila je prav stara vas. Šele ko jo je pogledal pozorneje, je videl, da je umazanost nekaterih koč mlajša. In dve poslopji sta bili prav na novo pobeljeni.

Odšel je počasi nizdol ter premišljal, kako bo ravnal. Vedel je, da bi bilo najpametneje, če bi udaril na Glaserja. Ta človek bi seveda vse zatajil. Če je tukaj in če se mu ni nič pripetilo, dasi je to skoraj neverjetno, je to samo zato, ker ni nihče izvedel, s čim se je omadeževal. Menda niti hčerka usmrčenih ni slutila, kdo je prvi udaril s sekuro po njenih starših. Glaser bo poslednji, s katerim se bo pogovarjal. Toda koga naj vpraša? In kako, da ne bo vzbudil suma? Slednjič se je odločil, da začne v župnišču.

Ko je odpiral vrata, je zvonilo ravno poldne. Predstavil se je župniku za turista. Pove mu kar naravnost, kaj ga je privedlo k njemu. V petnajstem letu je bil v formaciji, ki se je tu neke bojevala. Zmerom si je pravil, da mora iti nekoč pogledat v te kraje, in zdaj se to uresničuje. Toda ničesar ni mogel spoznati. Po nekaterih znakih sodi, da se je bojeval ravno pri Volosjanki. Ampak takrat je bilo vse razstreljeno. In pa saj so bili takoj izgnani, ko so kamaj prišli v vas.

Naročajte „Glas naroda“!